

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Regulamin wyboru projektów

w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

Priorytet 6 Fundusze Europejskie bliżej mieszkańców Dolnego Śląska

Działanie 6.1 Rozwój lokalny - strategie ZIT

**Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Jeleniogórskiego Obszaru
Funkcjonalnego**

Nabór niekonkurencyjny nr FEDS.06.01-IZ.00-083/24

Wrocław, marzec 2024

Spis treści

1.	Słownik skrótów i pojęć.....	3
2.	Postanowienia ogólne.....	8
3.	Typ projektu podlegający dofinansowaniu.....	12
4.	Wnioskodawca / Beneficjent oraz Partner.....	16
5.	Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze.....	18
6.	Zasady finansowania projektu.....	19
7.	Kwalifikowalność projektu i wydatków.....	28
8.	Pomoc publiczna i pomoc de minimis.....	28
9.	Polityka ochrony środowiska.....	32
10.	Realizacja zasad horyzontalnych.....	35
11.	Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego.....	41
12.	Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia.....	45
13.	Wskaźniki produktu i rezultatu.....	46
14.	Wzór wniosku o dofinansowanie projektu wraz z wykazem załączników do wniosku o dofinansowanie projektu.....	48
15.	Procedura oceny projektów.....	53
16.	Forma i sposób komunikacji między Wnioskodawcą a ION.....	58
17.	Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin.....	61
18.	Wzór umowy o dofinansowanie projektu oraz czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.....	62
19.	Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy.....	72
20.	Komunikacja i Widoczność (obowiązki informacyjno-promocyjne).....	72
21.	Kontrola.....	72
22.	Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty.....	73
23.	Załączniki do Regulaminu.....	77

1. Słownik skrótów i pojęć

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego; w rozumieniu niniejszego Regulaminu (również) strona umowy o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowanie;

CST2021 – należy przez to rozumieć centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt. 29 ustawy wdrożeniowej;

Dofinansowanie – finansowanie UE oraz współfinansowanie krajowe z budżetu państwa w ramach Kontraktu Programowego (jeśli dotyczy), przyznane na podstawie umowy o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu;

DNSH - ang. do no significant harm – tzw. zasada „nie czynić znaczącej szkody” środowisku, której wymóg wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Oznacza niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni poważne szkody dla któregokolwiek z celów środowiskowych, w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852;

EFSII - Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

ePUAP – elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej;

FEDS 2021-2027– Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

Fiszka projektowa – fiszka projektowa na potrzeby opiniowania Strategii ZIT/IIT w zakresie możliwości finansowania przedsięwzięć w ramach FEDS 2021-2027

GBER – Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (z późn. zm.)

ION – Instytucja Organizująca Nabór;

Instrukcja - Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” (FEDS 2021-2027) w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, obowiązująca dla naborów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą FEDS 2021-2027;

IZ FEDS 2021-2027 – Instytucja Zarządzająca Funduszami Europejskimi dla Dolnego Śląska 2021-2027;

JST – jednostka samorządu terytorialnego;

KE – Komisja Europejska;

KM FEDS 2021-2027– Komitet Monitorujący Programem Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

KOP – Komisja Oceny Projektów;

Koszty bezpośrednie - koszty, które są bezpośrednio powiązane z realizacją projektu, przy czym bezpośrednio powiązanie z projektem można udokumentować;

Koszty pośrednie - koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu. Katalog kosztów pośrednich określa Regulamin;

MFIPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej;

Mechanizm racjonalnych usprawnień – mechanizm, o którym mowa w „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027/>), tj. możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością;

OOŚ – ocena oddziaływania na środowisko;

Operacja/projekt o znaczeniu strategicznym – zgodnie z art. 2 pkt 5 rozporządzenia ogólnego, oznacza operację, która wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i która podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji;

Operator – zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027” (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-zagadnien-zwiazanych-z-przygotowaniem-projektow-inwestycyjnych-w-tym-hybrydowych-na-lata-2021-2027/>), to podmiot odpowiedzialny za eksploatację majątku powstałego lub zmodernizowanego w wyniku zrealizowanych przez beneficjenta umów związanych z przeprowadzaniem projektem inwestycyjnym. Operator może stać się właścicielem majątku wytworzonego w ramach powyższych umów, z poszanowaniem zasady trwałości projektu;

Partner – podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowaniu projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa. W CST2021 Partner określony jest jako „Realizator”;

Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Beneficjenta lub Partnera bądź inny podmiot uczestniczący w realizacji projektu;

Pomoc de minimis – pomoc państwa, która ze względu na swoją ograniczoną wielkość nie wymaga jej wcześniejszego notyfikowania do Komisji Europejskiej. Pułap pomocy de minimis brutto wynosi 300 000,00 euro na jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat;

Pomoc publiczna – pomoc państwa zgodna z kryteriami określonymi w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- występuje transfer środków publicznych,
- podmiot uzyskuje korzyść ekonomiczną,
- wsparcie ma charakter selektywny, tzn. uprzywilejowuje określony/e podmiot(y) albo produkcję określonych towarów,
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję na rynku unijnym oraz wpływa na wymianę handlową między krajami członkowskimi UE.

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>);

Projekt – przedsięwzięcie w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej;

Projekt partnerski – projekt w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;

Przedsiębiorstwo - w odniesieniu do zagadnień związanych z pomocą publiczną i pomocą de minimis, definiowane zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

PZP – Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych;

Realizator – należy przez to rozumieć partnera lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków pod warunkiem, że spełnia wymogi regulaminu wyboru projektów;

Regulamin – Regulamin wyboru projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

Rozporządzenie 2023/2831 – Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,

Rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);

SZOP – szczegółowy opis priorytetów programu FEDS 2021-2027 – dokument przygotowany i przyjęty przez IZ FEDS 2021-2027, określający w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

SL2021 – aplikacja która zapewnia m.in. obsługę procesu rozliczania projektu i komunikację pomiędzy beneficjentem a Instytucją Zarządzającą - wchodząca w skład CST2021;

Strona internetowa FEDS 2021-2027/Strona internetowa Programu - oznacza to stronę dostępną pod adresem: <https://funduszeuedolnoslaskie.pl/>

UE – Unia Europejska;

UMWD – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U z 2022 r. poz. 1079 z późn. zm);

Umowa Partnerstwa dla Realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce – Programowanie perspektywy finansowej 2021-2027 – dokument przyjęty przez Komisję Europejską 30 czerwca 2022 r., określający współpracę UE z Polską;

Umowa o dofinansowanie projektu – umowa o dofinansowanie projektu w rozumieniu art.2 pkt 32 lit. a lub lit. b ustawy wdrożeniowej;

WOD/Wniosek o dofinansowanie projektu – wypełniony formularz wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami. Załączniki stanowią integralną część wniosku o dofinansowanie projektu;

WOD2021 - aplikacja wspierająca proces wyboru projektów do dofinansowania, wchodząca w skład CST2021, umożliwiająca w szczególności złożenie wniosku o dofinansowanie projektu;

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZIT JOF – ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego

ZWD – Zarząd Województwa Dolnośląskiego

2. Postanowienia ogólne

Instytucją Organizującą Nabór (ION) jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego (ZWD), pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej FEDS 2021-2027 (IZ FEDS 2021-2027).

Zadania związane z naborem realizuje Departament Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego – ul. Mazowiecka 17, 50-412 Wrocław.

Regulamin określa cel i zakres naboru, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, **Cel szczegółowy EFRR.CP5.I** - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich, **Priorytet 6 Fundusze Europejskie bliżej mieszkańców Dolnego Śląska, Działanie 6.1 Rozwój lokalny - strategię ZIT:**

- **Typ projektu 6.1 B Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego (w tym instytucji kultury) oraz publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.**

Nabór przeprowadzany w trybie niekonkurencyjnym, ogłaszany na następujące projekty realizowane na obszarze ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT JOF) ujęte na liście podstawowej zaopiniowanej pozytywnie przez IZ FEDS 2021-2027¹ i obowiązującej Strategii ZIT JOF:

- 1. Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych
Kowary – Gmina Leśna**
- 2. Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum płukania złota na zalewie w Złotoryi**

Regulamin oraz wszystkie niezbędne dokumenty do złożenia wniosku w odpowiedzi na nabór niekonkurencyjny nr **FEDS.06.01-IZ.00-083/24** są dostępne na stronie internetowej <https://funduszeuodolnoslaskie.pl/>

Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień Regulaminu.

W kwestiach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej. Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Informacje w zakresie przetwarzania danych osobowych znajdują się w Klauzuli informacyjnej RODO dla wnioskodawców, dostępnej na ww. stronie internetowej naboru, o następującej treści:

KLAUZULA INFORMACYJNA RODO DLA WNIOSKODAWCÓW

Zgodnie z art. 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informujemy, że:

---

¹ Posiadająca pozytywną opinię Zarządu Województwa w zakresie możliwości finansowania Strategii ZIT JOF w ramach programu FEDS 2021-2027

- 1) Administratorem Pani/Pana danych jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego z siedzibą we Wrocławiu, ul. Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław.
- 2) Została wyznaczona osoba do kontaktu w sprawie przetwarzania danych osobowych (inspektor ochrony danych), adres email: inspektor@dolnyslask.pl.
- 3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są/będą w celu przeprowadzenia weryfikacji wniosku o dofinansowanie, zawarcia umowy/porozumienia / podjęcia decyzji o dofinansowaniu, monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji, publikacji, ewaluacji, audytów oraz wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów.
- 4) Podstawami prawnymi przetwarzania danych osobowych w ww. celach są:
  - a) zawarcie umowy lub działania prowadzące do zawarcia takiej umowy, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO – jeśli dotyczy,
  - b) wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (zwaną dalej ustawą wdrożeniową), art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm.) oraz w związku z art. 6 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach,
  - c) prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na konieczności przetwarzania danych osobowych dla celów związanych z zawarciem umowy/porozumienia/podjęciem decyzji o dofinansowaniu (prawidłowym oznaczeniem Stron), realizacją umowy/porozumienia/decyzji o

dofinansowaniu (zapewnienie bieżącego kontaktu pomiędzy przedstawicielami Stron) na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO.

- 5) Źródłem pochodzenia danych osobowych jest wniosek o dofinansowanie. Kategorie odnośnych danych osobowych obejmują dane takie jak imię i nazwisko, adres poczty e-mail, numer telefonu, a także mogą obejmować inne dane, niezbędne do realizacji ww. celów, ujawnione w toku realizacji.
- 6) Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa, w tym przede wszystkim podmioty wskazane w art. 89 *ustawy wdrożeniowej*.
- 7) Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji ww. celów, a w szczególności do czasu rozliczenia i zamknięcia programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz do czasu zakończenia archiwizacji dokumentacji.
- 8) Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu.
- 9) Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- 10) Podanie danych jest konieczne do złożenia wniosku o dofinansowanie oraz w przypadku wyboru projektu do dofinansowania – zawarcia umowy/porozumienia/ podjęcia decyzji o dofinansowaniu. Konsekwencją niepodania danych będzie brak możliwości zarejestrowania się jako użytkownik WOD2021/CST2021, brak możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie oraz brak możliwości udzielenia wsparcia.
- 11) Pani/Pana dane nie będą wykorzystywane do zautomatyzowanego podejmowania decyzji w tym profilowania, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia.

Sposób wyboru projektów

Wybór projektów do dofinansowania przeprowadzany jest z zachowaniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego traktowania wnioskodawców,

równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Wybór projektów do dofinansowania następuje w sposób **niekonkurencyjny** o którym mowa w art. 44 ust. 1 i ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Celem naboru jest wybór do dofinansowania następujących projektów realizowanych na obszarze ZIT Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT JOF) ujętych na liście podstawowej zaopiniowanej pozytywnie przez IZ FEDS 2021-2027² i obowiązującej Strategii ZIT JOF:

- 1. Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych Kowary – Gmina Leśna;**
- 2. Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum płukania złota na zalewie w Złotoryi.**

IZ FEDS 2021-2027 dopuszcza częściowy wybór projektów, zgodnie z kolejnością zakończenia oceny poszczególnych projektów.

W przypadku wyboru projektu do dofinansowania, wniosek o dofinansowanie, projektu podpisany przez Beneficjenta będzie załącznikiem do umowy o dofinansowanie projektu.

3. Typ projektu podlegający dofinansowaniu

Ogłoszony nabór dotyczy następującego typu projektu:

Typ 6.1.B Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego (w tym instytucji kultury) oraz publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.

Zakres wsparcia obejmuje m.in.:

- zachowanie, zabezpieczenie a także adaptacja na cele kulturalne obiektów dziedzictwa kulturowego oraz obszarów i obiektów zabytkowych (w tym obiektów przemysłowych i powojkowych o wartościach historycznych) oraz zespołów

---

² Posiadająca pozytywną opinię Zarządu Województwa w zakresie możliwości finansowania Strategii ZIT JOF w ramach programu FEDS 2021-2027

pałacowo-ogrodowych czy zespołów folwarcznych ulegających degradacji;

- przebudowa, modernizacja i adaptacja na cele kulturalne obiektów użyteczności publicznej m.in. wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków;
- ochrona i rozwój infrastruktury zabytkowej (w tym zabytków ruchomych) w celu podniesienia jej atrakcyjności turystycznej;
- inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe), mające na celu ulepszenie infrastruktury turystycznej oraz poprawę ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami wraz z niezbędnymi elementami, jak np. toalety, stojaki dla rowerów, system oznakowania, elementy zapewniające bezpieczeństwo;
- inwestycje mające na celu rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.

Projekty, które mają wpływ na dziedzictwo kulturowe powinny być zgodne z dokumentem „Europejskie zasady jakości interwencji finansowanych przez UE o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” opracowanym przez ICOMOS oraz będą dążyć do realizacji założeń nowej Europejskiej Inicjatywy Bauhaus („Nowy Europejski Bauhaus”).

Renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych nie może być pojedynczą interwencją (tzn. istotą projektu nie może być wyłącznie renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych), tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali kraju, regionu lub lokalnej.

Istotne będzie również zachowanie trwałości inwestycji w kulturę i turystykę.

Konieczne będzie odpowiednie uzasadnienie działań pod kątem wspierania rozwoju gospodarczego i rozwoju społecznego (zwiększenia spójności społecznej, aktywizacji, włączenia lub innowacji społecznych).

Konieczna jest też zaplanowanie współpracy Wnioskodawcy/Partnera ze środowiskiem lokalnym polegającą na możliwości wykorzystania infrastruktury będącej przedmiotem projektu na potrzeby społeczności lokalnej (np.: NGO, Stowarzyszeń, grup nieformalnych)

W ramach całego działania 6.1 nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, a ich koszt nie przekracza 15% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów samochodowych oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Budowa nowych budynków dopuszczona jest jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach np. gdy:

- stopień zdegradowania budynku w którym mogłaby być realizowana inwestycja uniemożliwia jego remont, przebudowę, wnioskodawca musi przedstawić analizę, która potwierdza, że ponoszenie wydatków inwestycyjnych ze względu na poziom zdegradowania obiektu byłoby znacznie wyższe niż budowa nowego budynku.
- na terenie planowanej inwestycji nie ma budynków, które można by poddać remontowi/ przebudowie, a ich budowa jest niezbędna do realizacji projektu.

Uzasadnienie budowy nowego budynku należy zawrzeć w dokumentacji aplikacyjnej.

W zakresie projektów obejmujących swoim zakresem wymianę instalacji źródeł ciepła nie dopuszcza się:

- wymiany starszych urządzeń zasilanych paliwami gazowymi na nowe, zasilane gazem,
- wymiany urządzeń zasilanych olejem opałowym na kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym,
- wymiany starych kotłów i ogrzewaczy na nowe kotły i ogrzewacze na biomasę jeśli umożliwiają instalację rusztu awaryjnego oraz nie posiadają automatycznego podajnika paliwa,
- stosowania urządzeń nie odpowiadających aktualnie obowiązującym normom (wynikającym z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią),
- stosowania urządzeń zasilanych węglem, olejem (bez względu na normy jakie spełniają),

Prace termomodernizacyjne muszą być wykonane z uwzględnieniem zachowania trwałych warunków siedliskowych dla ptaków i/lub nietoperzy zamieszkujących dany obiekt.

Przed przystąpieniem do prac należy we współpracy ze specjalistą ornitologiem i chiropterologiem dokonać przeglądu budynku pod kątem występowania miejsc gniazdowania i schronień zwierząt (ptaków i nietoperzy). W przypadku potwierdzenia ich obecności prace należy prowadzić w terminach wyznaczonych przez ww. specjalistów. Ponadto w przypadku, gdy konieczne będzie zniszczenie miejsc gniazdowania lub siedlisk ptaków, a także miejsc rozrodu nietoperzy, należy uzyskać stosowne zezwolenie na czynności zakazane w stosunku do chronionych gatunków zwierząt - zgodnie z zapisami art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zakres i sposób wykonania kompensacji (np. instalacja budek lęgowych dla ptaków lub schronień dla nietoperzy) winni ustalić specjaliści wykonujący przegląd budynku pod kątem występowania miejsc gniazdowania i schronień zwierząt. Wydatki na kompensację nakazaną decyzją administracyjną stanowią wydatek kwalifikowalny.

Wnioskodawca zobligowany jest wskazać we wniosku, w jaki sposób planuje chronić lub chronione są ptaki i nietoperze lub że nie stwierdzono ich obecności.

Dodatkowe warunki do uzyskania wsparcia:

Projekty składane w odpowiedzi na niniejszy nabór muszą przyczyniać się do realizacji celów FEDS 2021-2027, w szczególności muszą wpisywać się w realizację celu szczegółowego wymienionego w pkt. 2. Regulaminu.

Kategorie interwencji (Dziedzina projektu):

165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.

166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury.

Dofinansowanie nie może być przyznane na projekt zakończony zgodnie z art. 63 ust. 6 rozporządzenia ogólnego tj. fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed przedłożeniem ION wniosku o dofinansowanie projektu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności.

Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną z efektem zachęty (nie dotyczy pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 53 GBER), projekt nie może być rozpoczęty przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu (zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac).

4. Wnioskodawca / Beneficjent oraz Partner

Wnioskodawcą/Beneficjentem będą:

1. W projekcie pt.: *Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych Kowary – Gmina Leśna - **Gmina Miejska Kowary***;
2. W projekcie pt.: *Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum płukania złota na zalewie w Złotoryi – **Gmina Miejska Złotoryja***.

Partnerem w projekcie mogą być tylko podmioty wskazane poniżej (z zastrzeżeniem warunków udzielania pomocy publicznej w projektach partnerskich):

Administracja rządowa, Centra aktywności lokalnej, Inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Instytucje otoczenia biznesu, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Konsorcja naukowo-przemysłowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Partnerstwa instytucji pozarządowych, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Podmioty zarządzające terenami inwestycyjnymi, Policja, straż

pożarna i służby ratownicze, Przedsiębiorstwa działające w zakresie transportu intermodalnego, Przedsiębiorstwa energetyczne, Przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami, Przedsiębiorstwa kolejowych przewozów pasażerskich, Przedsiębiorstwa kolejowych przewozów towarowych, Przedsiębiorstwa świadczące kompleksowe usługi sanatoryjne/uzdrowiskowe/zakłady leczenia uzdrowiskowego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Spółki wodne, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Uzdrowiska, Wspólnoty energetyczne, w tym klastry energii i spółdzielnie energetyczne, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Zarządcy dróg publicznych, Zarządcy infrastruktury dworcowej, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

W realizacji projektu może brać udział Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków. Podmiotem takim jest przede wszystkim jednostka organizacyjna Wnioskodawcy (Beneficjenta)/Partnera. Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków musi być wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu jako Realizator.

W ramach naboru o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty:

- a) które zostały wykluczone z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych;
- b) które ubiegają się o wsparcie stanowiące pomoc publiczną, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- c) karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- d) karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- e) przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;
- f) które pozostają pod zarządem komisarycznym lub znajdują się w toku likwidacji lub znajdują się w toku postępowania upadłościowego lub wobec których sąd

oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe lub znajdują się w toku postępowania naprawczego;

g) jednostki samorządu terytorialnego (JST) oraz podmioty kontrolowane lub zależne od JST, na terenie której obowiązują dyskryminujące akty prawa miejscowego ustanowione przez organy tej JST oraz prawomocne wyroki sądów w sprawie naruszenia przepisów antydyskryminacyjnych zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060.

Powyższe wykluczenia dotyczą zarówno Wnioskodawców / Beneficjentów, jak również Partnerów projektu i Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków.

5. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze

Alokacja EFRR przeznaczona na nabór wynosi łącznie: **11 438 210 PLN**

Alokacja przeznaczona na poszczególne projekty i jednocześnie maksymalna wartość (kwota) dofinansowania UE poszczególnych projektów wynosi :

1. Alokacja na projekt pt.: Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych Kowary – Gmina Leśna wynosi: **7 938 210,00 PLN**
2. Alokacja na projekt pt.: Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum płukania złota na zalewie w Złotoryi wynosi: **3 500 000,00 PLN**

Wybór projektów do dofinansowania uzależniony będzie od dostępności wolnych środków w działaniu 6.1 w ramach ZIT JOF.

Kontraktacja projektów wybranych do dofinansowania uzależniona będzie od wysokości limitu „L” (limitu dostępnej alokacji) w działaniu 6.1 w ramach ZIT JOF – zgodnie z art. 18 Kontraktu Programowego.

Po rozstrzygnięciu naboru ION może zwiększyć kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w naborze (pod warunkiem dostępności wolnych środków w działaniu 6.1 w ramach ZIT JOF).

6. Zasady finansowania projektu

1) Okres realizacji projektu

Najpóźniejszy termin zakończenia realizacji projektów:

1. Dla projektu pt. **Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych Kowary – Gmina Leśna: to 29.12.2028 r.**
2. Dla projektu pt. **Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum pługania złota na zalewie w Złotoryi to 31.12.2025 r.**

Wniosek o płatność końcową należy złożyć w terminie do 60 dni od daty zakończenia realizacji projektu wskazanej w umowie o dofinansowanie projektu.

W uzasadnionych przypadkach na wniosek Beneficjenta ION może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminów w trakcie realizacji projektu.

2) **Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie – nie dotyczy**

3) **Minimalna i maksymalna wartość projektu – nie dotyczy**

4) W ramach przedmiotowego naboru nie przewiduje się udzielania wsparcia z Budżetu Państwa w ramach Kontraktu Programowego zawartego pomiędzy Zarządem Województwa Dolnośląskiego a Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej. Dofinansowanie będzie przekazywane ze środków EFRR.

5) **Poziom dofinansowania projektu**

Na etapie aplikowania o dofinansowanie kwotę dofinansowania dla poszczególnych pozycji budżetu należy wskazać w oparciu o przyjęty dla projektu jeden poziom % dofinansowania, za wyjątkiem projektów objętych pomocą państwa. Należy stosować % z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Maksymalny poziom dofinansowania projektu z EFRR wynosi:

- a) w przypadku wsparcia **nieobjętego pomocą publiczną / pomocą de minimis** – do 70,00 % wydatków kwalifikowalnych;
- b) w przypadku wsparcia stanowiącego **pomoc publiczną:**

- intensywność pomocy publicznej ustalana jest zgodnie z zasadami pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 lub pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027:

i) kwota pomocy nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex-ante (ale wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie może przekroczyć 70,00 %)

[lub]

ii) w przypadku pomocy nieprzekraczającej 2,2 mln EUR – maksymalna kwota pomocy nie przekracza 70,00 % kosztów kwalifikowalnych.

- intensywność pomocy publicznej z EFRR ustalana jest zgodnie z przepisami GBER w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej na środki wspierające efektywność energetyczną w budynkach – art. 38a:

Podstawa poziomu dofinansowania	Mikro/Mały	Średni	Duży
Art. 38a ust. 11, 14 i 15	do 55%	do 45%	do 35%
<p>Art. 38a ust. 12, 14 i 15</p> <p>Jeśli inwestycja polega na instalacji lub wymianie (rozumiane też jako modernizacja) tylko jednego rodzaju elementu budynku zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 dyrektywy 2010/31/UE. Zgodnie z ww. dyrektywą:</p> <p>„element budynku” - oznacza system techniczny budynku lub element przegród zewnętrznych budynku”</p> <p>„system techniczny budynku” - oznacza urządzenia techniczne do ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody, oświetlenia budynku lub modułów budynku, lub ich kombinację;</p> <p>„przegrody zewnętrzne” - oznaczają zintegrowane elementy budynku, które oddzielają jego wnętrze od środowiska zewnętrznego.</p> <p>Elementy budynku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przegrody (ściany, stropy, dachy), 2) okna, drzwi, 3) system wentylacji, 4) instalacja grzewcza / chłodząca ze źródłami ciepła, 5) instalacja pozyskiwania ciepłej wody użytkowej (CWU), 6) instalacja OZE, 7) systemy zarządzania i magazynowania energii. <p>Wskazany próg procentowy dofinansowania stosuje się w przypadku, gdy projekt dotyczy tylko jednego elementu z w/w prac termomodernizacyjnych</p>	do 50%	do 40%	do 30%

UWAGA!

Za koszty kwalifikowalne w przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną uznaje się całkowite koszty inwestycji. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej budynku, nie uznaje się za kwalifikowalne (art. 38a ust. 5).

W przypadku wszelkich takich prac łączonych określonych w art. 38a ust 7 lit. a)–f) za koszty kwalifikowalne uznaje się całkowite koszty inwestycji w poszczególne instalacje i urządzenia. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej lub środowiskowej, nie uznaje się za kwalifikowalne.

W tym wypadku można takie koszty finansować jako pomoc de minimis (z zastrzeżeniem warunków dot. pomocy de minimis).

- intensywność pomocy publicznej z EFRR ustalana jest zgodnie z przepisami GBER w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji (art. 41) – jeśli dotyczy instalacji OZE bez powiązania z działaniami na rzecz efektywności energetycznej w budynkach.

- c) w przypadku wsparcia stanowiącego **pomoc de minimis** – maksymalnie do 70,00 % wydatków kwalifikowalnych, przy czym:
- i) całkowita kwota pomocy de minimis udzielona danemu podmiotowi (Wnioskodawcy/Beneficjentowi, Realizatorowi) w okresie trzech lat z różnych źródeł i w różnych formach wraz z wnioskowaną w ramach projektu kwotą pomocy de minimis podlega limitowi w wysokości wskazanej w przepisach prawa (patrz dodatkowo definicja „Pomoc de minimis”),
  - ii) do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy de minimis zastosowanie ma definicja „jednego przedsiębiorstwa”, o której mowa w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia 2023/2831.

UWAGA! Zgodnie z interpretacją UOKiK wyrażoną w piśmie z dnia 28.12.2016 r. (sygn. DDO-52-736(2)/16/AKo): „gmina (w zakresie jakim prowadzi działalność gospodarczą za pośrednictwem swojego urzędu i posługując się NIP-em danego urzędu), jak i poszczególne, należące do niej jednostki gospodarcze, takie jak samorządowe instytucje kultury, zakłady budżetowe, jednostki budżetowe czy spółki działające na podstawie prawa handlowego, będą dysponowały odrębnymi limitami pomocy de minimis”)

- iii) limit pomocy de minimis w projekcie ustalany jest odrębnie dla Wnioskodawcy/Realizatora;
- iv) w projektach objętych pomocą de minimis - ION zastrzega sobie prawo do weryfikacji informacji o otrzymanej przez Wnioskodawcę i Realizatorów pomocy de minimis w oparciu o dane dostępne w systemie SUDOP (Systemie Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej, dostępnym pod adresem <https://sudop.uokik.gov.pl/home>). Weryfikacja ma miejsce na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie – w przypadku pozytywnej oceny i wyboru projektu do dofinansowania – przed podpisaniem i po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu. Stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnej kwoty pomocy de minimis będzie skutkowało odpowiednio negatywną oceną projektu, ponowną oceną projektu i zmniejszeniem dofinansowania, uznaniem wydatków za niekwalifikowalne;
- v) regulacje dotyczące pomocy de minimis dostępne są na portalu funduszy www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) <https://uokik.gov.pl/>.

6) Wnioskodawca zobowiązany jest zabezpieczyć **wkład własny** w projekcie (w wysokości odpowiadającej różnicy między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu rozumianą jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych), a także do zabezpieczenia środków na pokrycie wydatków niekwalifikowalnych w projekcie.

- a) wkład własny może być pokryty ze środków własnych lub innych źródeł finansowania pod warunkiem, że nie wystąpi podwójne finansowanie;

- b) w przypadku finansowania projektu z różnych środków pomocowych (w tym UE i środków krajowych), połączenie tych środków pomocowych w projekcie musi być dopuszczalne przepisami prawa, wytycznymi, regulaminami, zawartymi umowami lub innymi dokumentami określającymi zasady przyznawania tych środków pomocowych. Instytucja Zarządzająca zastrzega sobie prawo wezwania Wnioskodawcy do przedstawienia stosownych dokumentów potwierdzających prawidłowość montażu finansowego projektu;
  - c) w przypadku wydatków finansowanych w ramach pomocy publicznej wkład własny musi być pozbawiony znamion środków publicznych (powinien pochodzić z działalności gospodarczej lub komercyjnych pożyczek / kredytów);
  - d) w uzasadnionych przypadkach wkład własny może zostać wniesiony w postaci niepieniężnej (z zachowaniem zasad pomocy publicznej, jeśli dotyczy):
    - i) zasady wniesienia i rozliczenia wkładu niepieniężnego określają Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, niniejszy Regulamin oraz umowa o dofinansowanie projektu,
    - ii) w ramach kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej wkład własny uznaje się za wkład pieniężny,
    - iii) we wniosku o płatność końcową beneficjent zobligowany jest rozliczyć min. 25% wartości wniesionego wkładu niepieniężnego stanowiącego wydatek kwalifikowalny w projekcie.
- 7) Dofinansowanie projektu stanowi wsparcie w formie dotacji. Dofinansowanie będzie przekazywane w formie zaliczki/refundacji faktycznie poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych oraz w formie finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe -zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, niniejszym Regulaminem oraz o umową o dofinansowanie projektu.

a) zasady udzielania zaliczek

- i) maksymalny limit zaliczki w projekcie: do 90% kwoty dofinansowania, przy czym maksymalna wysokość jednej transzy zaliczki nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 45% dofinansowania projektu;

- ii) warunki udzielania i rozliczania zaliczki określa umowa o dofinansowanie projektu.

b) zasady finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe

W naborze zastosowanie ma stawka ryczałtowa na pokrycie kosztów pośrednich projektu w wysokości do 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu (art. 54 lit a rozporządzenia ogólnego), przy czym Wnioskodawca może wybrać dowolną stawkę z poniższego zakresu:

- stawka ryczałtowa 0,5 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 1 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 2 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 3 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 4 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 5 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 6 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
  - stawka ryczałtowa 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- z zastrzeżeniem poniższych warunków:

- i) w ramach projektu obowiązuje jedna wybrana stawka,
- ii) wybrana stawka nie podlega zmianie,
- iii) wybrana stawka jest stała - nie należy jej zmniejszać ani zwiększać. Nie można też uśrednić stawek w kilku kategoriach kosztów, tak aby średnia stawka dla projektu wyniosła wybrany % stawki ryczałtowej kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- iv) wydatki objęte kategorią kosztów pośrednich, ze względu na ich charakter, co do zasady powinny być klasyfikowane jako wydatki bieżące. W przypadku zaklasyfikowania kosztów pośrednich projektu do wydatków majątkowych, na etapie przedłożenia załączników do umowy o dofinansowanie, w tym klasyfikacji budżetowej projektu należy przedstawić uzasadnienie takiego przyporządkowania,

- v) katalog kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową przedstawiono w załączniku nr 1 do Regulaminu. Nie ma możliwości rozliczania tych kosztów na podstawie faktycznie poniesionych i udokumentowanych wydatków (tj. faktur i innych dowodów księgowych), ani w oparciu o inne metody uproszczone.
- vi) Zastosowanie stawki ryczałtowej w projekcie:

- o łącznym koszcie (wartość ogółem) nie przekraczającym 859 300 PLN, tj. 200 000 EUR wg kursu 4,2965 ^[1] i jednocześnie nieobjętym w części/całości pomocą publiczną - jest obligatoryjne. Wnioskodawca spośród stawek wskazanych powyżej wybiera stawkę ryczałtową. Wszystkie kwalifikowalne koszty bezpośrednio projektu muszą stanowić podstawę do wyliczenia kosztów pośrednich za pomocą wybranej stawki ryczałtowej. Niewskazanie w budżecie projektu kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą ww. stawki ryczałtowej i według wskazanych zasad oznaczać będzie niespełnienie przez projekt warunków Regulaminu.

Powyższe oznacza również obligatoryjność stosowania stawki ryczałtowej w projekcie, w którym występuje pomoc de minimis (w części lub całości projektu). Podstawą do wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową są wszystkie kwalifikowalne koszty bezpośrednio projektu, zatem Wnioskodawca / Beneficjent zobowiązany jest tak przygotować budżet projektu, aby dofinansowanie kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową oraz bezpośrednio kosztów kwalifikowalnych projektu nie przekroczyło dopuszczalnego przepisami prawa limitu pomocy de minimis.

Warunek odnoszący się do nieprzekroczenia limitu pomocy de minimis odnosi się również do każdego z Partnerów w projekcie/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków.

---

^[1] Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

- o łącznym koszcie (wartość ogółem) przekraczającym 859 300 PLN, tj. 200 000 EUR wg kursu 4,2965 ³ i jednocześnie nieobjętym w części / całości pomocą publiczną stosowanie stawki ryczałtowej na pokrycie kosztów pośrednich jest fakultatywne. Oznacza to możliwość rozliczania kosztów pośrednich stawką ryczałtową bądź uznania wydatków będących w katalogu kosztów pośrednich za wydatki niekwalifikowalne.

W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej na pokrycie kosztów pośrednich w projekcie objętym w części / całości pomocą de minimis – zastosowanie mają takie same zasady przygotowania budżetu projektu, jak dla projektów o łącznym koszcie (wartość ogółem) nieprzekraczającym 859 300 PLN, tj. 200 000 EUR wg kursu 4,2965 ⁴, w których występuje pomoc de minimis.

- objętym pomocą publiczną (w części lub całości), niezależnie od łącznego kosztu (wartości ogółem) projektu – jest fakultatywne, z zastrzeżeniem kolejnego zdania. Koszty pośrednie wyliczone za pomocą stawki ryczałtowej od bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych objętych pomocą publiczną możliwe są do sfinansowania jedynie w formule pomocy de minimis. Zastosowanie mają takie same zasady przygotowania budżetu projektu, jak dla projektów o łącznym koszcie nieprzekraczającym 859 300 PLN, tj. 200 000 EUR wg kursu 4,2965 ⁵, w których występuje pomoc de minimis.

8) Do objęcia dofinansowaniem kwalifikuje się projekt i wydatki w projekcie spełniające wymogi kwalifikowalności.

Należy mieć na uwadze, iż Wnioskodawca rozpoczynając realizację projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie czyni to na własne ryzyko.

---

³ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

⁴ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

⁵ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

Niedopuszczalne jest dzielenie projektu w celu uzyskania np. kwalifikowalności podatku VAT.

- 9) Określone w Regulaminie limity dla poszczególnych kategorii wydatków zostały opisane w załączniku nr 1 do Regulaminu.

Uwaga – w przypadku projektu, w którym występują bezpośrednie koszty kwalifikowalne objęte limitem dotyczącym gruntów/nieruchomości/ pomocy de minimis i koszty pośrednie rozliczane według stawki ryczałtowej – na łączny limit wydatków składa się kwota bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych objęta limitem i odpowiadająca tym kosztom kwota kosztów pośrednich.

We wniosku o dofinansowanie projektu wyliczone za pomocą stawki ryczałtowej koszty pośrednie należy wykazać w podziale na kategorie kosztów podlegające danemu limitowi i nie podlegające limitom. W przypadku przekroczenia danego limitu Wnioskodawca/ Beneficjent jest zobowiązany tak przygotować budżet projektu (przy zachowaniu stawki ryczałtowej wybranej spośród stawek mających zastosowanie w naborze), aby objęte limitem bezpośrednie koszty kwalifikowalne projektu oraz odpowiadające im koszty pośrednie łącznie nie przekroczyły dopuszczalnego limitu.

Należy przy tym pamiętać, że koszty pośrednie od wydatków bezpośrednich objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis można rozliczyć wyłącznie jako pomoc de minimis.

7. Kwalifikowalność projektu i wydatków

Szczegółowe informacje dot. kwalifikowalności projektu i wydatków zawarte są w zał. nr 1 do Regulaminu.

8. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

Wsparcie udzielane w ramach niniejszego naboru **może stanowić** pomoc państwa (pomoc publiczną/pomoc de minimis – zgodnie z definicją zawartą w słowniku).

Przed wypełnieniem wniosku należy przeanalizować projekt pod kątem wystąpienia pomocy państwa. Obowiązek dokonania tej analizy spoczywa na Wnioskodawcy.

Pomocą publiczną jest wszelka pomoc, która kumulatywnie spełnia następujące przesłanki:

- jest udzielona za pośrednictwem lub ze źródeł państwowych w jakiegokolwiek formie;
- stanowi korzyść dla beneficjenta oraz jest selektywna, tj. uprzywilejowuje niektórych przedsiębiorców lub produkcję niektórych towarów;
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom;
- oraz wpływa na wymianę handlową pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

Pomocą de minimis jest pomoc, która ze względu na niewielką wartość nie wpływa na wymianę gospodarczą między krajami członkowskimi i/lub nie zakłóca konkurencji.

Pomoc państwa w projekcie może mieć charakter:

- **Pomocy publicznej**, zgodnie z zapisami:
  - rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2023 poz. 1818)
  - i/lub
  - rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1678)
  - i/lub
  - rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2607 z późn. zm)
  - i/lub

- rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2693, z późn. zm.)

W projektach objętych w całości lub częściowo pomocą publiczną (na podst. ww. Rozporządzenia i art. 38a GBER) nie dopuszcza się wymiany źródeł ciepła na źródła zasilane gazem (ze względu na wymóg indywidualnej notyfikacji takiej pomocy w Komisji Europejskiej). W projektach nie objętych pomocą publiczną lub objętych pomocą de minimis dopuszcza się wymianę źródła ciepła na źródła zasilane gazem (o ile dotychczasowe źródło ciepła zasilane jest stałym paliwem kopalnym).

- **Pomocy de minimis** – zgodnie z warunkami wskazanymi w Rozporządzeniu 2023/2831 (uwaga: pomoc będzie udzielana na podstawie krajowego programu pomocowego implementującego Rozporządzenie 2023/2831 – akt prawny obecnie w przygotowaniu;

W przypadku projektu objętego w całości lub częściowo pomocą publiczną wydatki nie wchodzące w zakres w/w rozporządzeń można sfinansować wyłącznie na zasadach pomocy de minimis.

W przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną w których występują wydatki dot. instalacji fotowoltaicznej, pomoc publiczna nie wystąpi, jeśli instalacja będzie miała charakter mikroinstalacji prosumenckiej oraz spełnione zostaną łącznie następujące warunki:

- a) główna działalność podmiotu ma charakter niegospodarczy (np. osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, jednostki administracji publicznej);
- b) energia jest zużywana głównie na potrzeby własne podmiotu, tj. maksymalnie 20% ilości energii wytworzonej w danej instalacji nie jest zużywane przez podmiot na potrzeby własne; oraz
- c) rozmiar (zdolność wytwórcza) instalacji nie przekracza realnego zapotrzebowania podmiotu na energię elektryczną.

-W pozostałych przypadkach należy dokonać analizy pod kątem wystąpienia pomocy publicznej.

Prosumencka mikroinstalacja to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW.

We wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca musi przypisać rodzaj pomocy do poszczególnych kosztów w ramach projektu.

Wsparcie będzie udzielane zgodnie z właściwymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej/pomocy de minimis, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.

W przypadku projektów partnerskich, w których wystąpi pomoc de minimis, możliwe jest jej przyznanie zarówno Partnerowi wiodącemu, jak i partnerom i działającym w ich imieniu Podmiotom upoważnionym do ponoszenia wydatków.

W przypadku pomocy publicznej udzielanej na podstawie w/w rozporządzeń w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej, jej przyznanie możliwe jest wyłącznie Partnerowi wiodącemu (tylko w zakresie, w jakim dotyczy Partnera wiodącego). Nie jest możliwe przekazywanie pomocy publicznej partnerom i działającym w ich imieniu Podmiotom upoważnionym do ponoszenia wydatków (jeśli ich dotyczy) – ani przez ION ani przez Partnera wiodącego. W tym zakresie można zastosować jedynie pomoc de minimis (pomoc publiczna dla Partnera wiodącego, pomoc de minimis dla partnerów i działających w ich imieniu Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków). Jeśli partnerzy i ww. Podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków nie mogą wykorzystać pomocy de minimis, kosztów partnerów i ww. Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków, związanych z tym zakresem projektu, nie można uznać za kwalifikowalne w projekcie.

Zasada powyższa ma zastosowanie także w przypadku Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków działających w imieniu Wnioskodawcy.

Jeżeli przy realizacji projektu zakłada się występowanie w projekcie tylko częściowo zakresu noszącego znamiona pomocy państwa, to w takiej sytuacji istnieje

możliwość realizacji projektów „mieszanych”, tzn. objętych w części pomocą państwa (w zakresie, w jakim projekt dotyczy działalności gospodarczej Wnioskodawcy), w części wsparciem niestanowiącym pomocy (tj. w zakresie prowadzonej działalności niegospodarczej).

W takich przypadkach Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić metodologię wyodrębnienia elementów projektu przyporządkowanych do działalności gospodarczej i niegospodarczej Wnioskodawcy. Należy pamiętać o konieczności prowadzenia rozdzielnej rachunkowości dla działalności gospodarczej i niegospodarczej – przez cały okres realizacji projektu i okres trwałości.

Konsekwencją niedochowania powyższych warunków w okresie trwałości projektu może być częściowy lub całkowity zwrot dofinansowania wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

9. Polityka ochrony środowiska

Każdy projekt spełniający definicję przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy OOŚ⁶ dofinansowany w ramach FEDS 2021-2027 musi być zgodny z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym :

- ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

---

⁶ tj. art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: przez przedsięwzięcie rozumie się zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty

- ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Posiadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (tzw. decyzji środowiskowych) lub decyzji budowlanych nie jest obligatoryjnie wymagane na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.

Do wniosku o dofinansowanie projektu należy dołączyć:

- obligatoryjnie oświadczenie „Analiza oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu, a także z uwzględnieniem zasady „nie czynić znaczącej szkody” (zasady DNSH)”, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy dla wszystkich przedsięwzięć (w rozumieniu ustawy OOS) w ramach projektu obowiązuje prawomocna decyzja środowiskowa lub decyzja budowlana i dokumenty te zostały dołączone do wniosku o dofinansowanie projektu punktu „C” nie należy wypełniać,

- zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 [Zaświadczenie Natura 2000] z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy dla wszystkich przedsięwzięć (w rozumieniu ustawy OOS) w ramach projektu obowiązuje prawomocna decyzja środowiskowa lub decyzja budowlana i dokumenty te zostały dołączone do wniosku o dofinansowanie projektu brak jest konieczności załączania ww. zaświadczenia Natura 2000.

Projekty, które nie spełniają definicji przedsięwzięć w rozumieniu ustawy OOS, np. zakup sprzętu, prace remontowe lub tzw. projekty „miękkie” np. szkolenia, punktu B i C oświadczenia „Analiza oddziaływania na środowisko...” nie należy wypełniać oraz nie należy dołączać zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 [Zaświadczenie Natura 2000].

Uwaga: Jeżeli Wnioskodawca posiada decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć je do wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy dla całego zakresu projektu obowiązują prawomocne decyzje budowlane, zamiast decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć decyzje budowlane.

1) Decyzje budowlane – w sytuacji, gdy zakres projektu wymaga pozyskania przedmiotowych decyzji, tj.:

- Prawomocna decyzja o pozwoleniu na budowę

W przypadku decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej przez organ pierwszej instancji prawomocność decyzji oznacza potwierdzenie przez ten organ jej ostateczności, poprzez wydanie stosownego zaświadczenia o ostateczności decyzji lub przybicie pieczęci stwierdzającej z jakim dniem decyzja stała się ostateczna.

W przypadku decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej przez organ drugiej instancji prawomocność decyzji zostaje przez ten organ potwierdzona w szczególności poprzez wydanie stosownego zaświadczenia o jej prawomocności.

2) W przypadku realizacji robót na zgłoszenie należy przedłożyć formularz zgłoszenia wraz z adnotacją organu administracji architektoniczno-budowlanej o braku sprzeciwu lub zaświadczeniem organu administracji architektoniczno-budowlanej o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu lub oświadczeniem Wnioskodawcy/Realizatora, dotyczącym braku sprzeciwu w zakresie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych (tzw. milcząca zgoda)

Przedłożone decyzje budowlane muszą być ważne. Decyzja budowlana nie może być starsza niż 3 lata, chyba że prace budowlane zostały już rozpoczęte. W takim przypadku należy dołączyć kopię odpowiednich stron dziennika budowy, poświadczających, że budowa została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna oraz, że nie została ona przerwana na czas dłuższy niż 3 lata – dotyczy także zgłoszenia budowy / wykonywania innych robót budowlanych, w odniesieniu do których wymagane jest prowadzenie dziennika budowy. Powyższe dokumenty swoim zakresem muszą obejmować cały zakres projektu (jeśli dotyczy). Ponadto po wyborze projektu do dofinansowania przedłożenie do IZ FEDS 2021-2027 ww. decyzji środowiskowych lub budowlanych nie będzie stanowić warunku zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. Jednakże zgodnie ze wzorem umowy o dofinansowanie projektu obowiązującym dla przedmiotowego naboru, Wnioskodawca będzie zobligowany do złożenia i realizacji „Harmonogramu uzyskiwania decyzji/pozwoleń”. Natomiast wypłata środków dotyczących rozliczenia wydatków związanych z zakresem rzeczowym objętym koniecznością uzyskania prawomocnej

decyzji budowlanej – będzie uwarunkowana koniecznością jej przedstawienia do IZ FEDS 2021-2027 (patrz dodatkowo pkt 18 Regulaminu – Pozostałe warunki).

10. Realizacja zasad horyzontalnych

Realizując projekty dofinansowane z FEDS 2021-2027 należy przestrzegać zasad horyzontalnych, a obowiązek ich stosowania wynika z Umowy Partnerstwa, programu FEDS 2021-2027 oraz wytycznych.

Wsparcie udzielane będzie wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 9 rozporządzenia ogólnego.

Projekt musi być zgodny z następującymi zasadami :

- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością;
- zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „nie czyń znaczących szkód” (DNSH)

oraz:

- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (w szczególności praw ujętych w 7-8, art. 11-12, art. 14, art. 16-17, art. 19–23, art. 26, art.31, art. 37, art. 47);
- Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (w szczególności praw ujętych w art. 5–9, art. 12, art. 16, art. 19–21, art. 24–30).

Zasady te muszą być stosowane na etapie przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i trwałości projektu i mogą one być weryfikowane podczas kontroli.

W projektach należy dążyć do równości kobiet i mężczyzn, oraz do uwzględniania aspektu i perspektywy płci, a także do zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd,

niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W szczególności należy wziąć pod uwagę zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Niewywiązywanie się przez Beneficjenta z zadań dotyczących niedyskryminacji może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować uznaniem części lub całości wydatków za niekwalifikowalne. Instytucja Zarządzająca uzna wydatki za niekwalifikowalne, w szczególności, gdy produkt(-y) projektu nie będą zapewniać odpowiednich funkcjonalności wymaganych przepisami prawa lub Regulaminem.

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

Realizując projekt należy przestrzegać zapisów Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Każdy projekt powinien być zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Dopuszczalne jest także uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady.

O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy we wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca uzasadni dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełnienia ww. zasady, a uzasadnienie to zostanie uznane przez instytucję oceniającą projekt za adekwatne i wystarczające.

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Realizując projekt należy przestrzegać zapisów Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Realizując projekt nie można dopuścić do jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

W przypadku projektów finansowanych ze środków EFRR, każdy z nich będzie analizowany w szczególności pod kątem potencjalnego wpływu finansowanych działań i ich efektów na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Szczególnie istotne jest przeanalizowanie możliwości wystąpienia negatywnych skutków realizacji pomocy w postaci ograniczonego dostępu osób z niepełnosprawnościami do rezultatów wsparcia.

We wniosku o dofinansowanie projektu należy wykazać pozytywny wpływ realizacji projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich produktów projektów (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne dla wszystkich użytkowników/użytkowniczek.

Wszystkie nowe produkty projektów (np. zasoby cyfrowe, środki transportu, infrastruktura) finansowane z FEDS 2021-2027 muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, co oznacza co najmniej zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027 (stanowiących załącznik do Wytocznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027).

W przypadku obiektów i zasobów modernizowanych (m.in. przebudowa, rozbudowa) zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027 jest obligatoryjne, o ile pozwalają na to warunki techniczne i zakres prowadzonej modernizacji. W sytuacji, w której brak jest możliwości zastosowania określonego standardu dostępności należy do wniosku dołączyć opinię podmiotu zewnętrznego w tym zakresie. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które są przedmiotem finansowania z funduszy unijnych w tym projekcie.

Należy pamiętać, że pomimo iż projekt może nie zakładać bezpośredniej pomocy osobom o różnych potrzebach funkcjonalnych, to jednak efekty takich projektów (na przykład przebudowa skrzyżowania, nowa aplikacja mobilna, remont budynku), będą służyć różnym użytkownikom, również osobom z niepełnosprawnościami. Należy

więc uwzględnić w przypadku tych inwestycji uniwersalne projektowanie, lub jeśli to niemożliwe – racjonalne usprawnienia.

W przypadku gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek (np. trakcje kolejowe, instalacje elektryczne, linie przesyłowe, automatyczne linie produkcyjne, zbiorniki retencyjne, nowe lub usprawnione procesy technologiczne), dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Produkt (lub usługa) neutralny nie zwalnia jednak całkowicie Wnioskodawcy/Beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.

Wydatki na dostępność

W perspektywie finansowej 2021-2027 wydatki związane z zapewnieniem dostępności na poziomie projektów są monitorowane (nie jest przy tym badana/ograniczana ich wysokość/poziom). Służy temu dedykowany limit pn. „Wydatki na dostępność” możliwy do wyboru podczas wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu.

Funkcjonalność tego pola we wniosku o dofinansowanie projektu nie pozwala na procentowe przyporządkowanie wydatków związanych z dostępnością, co oznacza że koszt oznaczony jako wydatek na dostępność zostanie uznany w całości za związany z tym obszarem. Dlatego należy racjonalnie oszacować czy elementy związane z dostępnością w danej pozycji budżetowej są znaczące na tyle, by całość kosztu mogła zostać uznana za wydatek związany z dostępnością.

W przypadku gdy tylko część danego kosztu dotyczy dostępności można podzielić wydatek na 2 lub więcej pozycji i oznaczyć jako Wydatek na dostępność tylko tę pozycję, która faktycznie dotyczy dostępności (np. jeśli w wydatku dot. przebudowy obiektu znajduje się dostawa i montaż windy – to ten właśnie element wydziel z wydatku dot. przebudowy i wskaż jako osobny, opatrzony kategorią Wydatki na dostępność);

W przypadku, gdy podzielenie wydatku na odrębne pozycje w budżecie wniosku nie jest możliwe, jego przypisanie do kategorii Wydatki na dostępność odbywa się na podstawie oceny „procentowej” tj.: jeśli co najmniej 50% danego kosztu dotyczy dostępności, wydatek w całości powinien zostać oznaczony jako Wydatek na dostępność (np. jeśli w wydatku dot. przebudowy uznasz, że ponad 50% tego wydatku stanowią koszty związane z realizacją standardów dostępności i można te elementy uznać za dedykowane dostępności – wtedy cały ten wydatek przypisz do kategorii Wydatki na dostępność).

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r.

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej zwłaszcza z zapisami z części dotyczącej realizacji zasad horyzontalnych. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji, nie może naruszać zapisów Karty Praw Podstawowych.

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), na etapie oceny wniosku należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Pomocne mogą być zapisy „Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”, w szczególności załącznik nr III.

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Projekt musi być zgodny z zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego

dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Zasada zrównoważonego rozwoju i DNSH

Każdy projekt musi być zgodny z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, celami Porozumienia Paryskiego, zasadą „nie czynić znaczącej szkody” (DNSH - ang. Do No Significant Harm), w tym ochroną drzew oraz celami w zakresie środowiska określonymi w art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej co wynika z art. 9 Rozporządzenia ogólnego.

Ze środków FEDS 2021-2027 mogą być wspierane jedynie działania respektujące standardy i priorytety klimatyczne i środowiskowe UE oraz działania, które nie czynią znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 9 i art. 17 rozporządzenia nr 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (ws. tak zwanej „Taksonomii”⁷).

Na podstawie załącznika dla Programu FEDS 2021-2027: „ANALIZA DNSH - Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

(<https://funduszeuedolnoslaskie.pl/dokumenty/4453-program-fundusze-europejskie-dla-dolnego-slaska-2021-2027>), typ projektu będący przedmiotem niniejszego naboru został oceniony jako zgodny z zasadą DNSH.

Do wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca zobowiązany jest wypełnić pkt. A2 Oświadczenia „Analiza oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu a także z uwzględnieniem zasady „nie czynić znaczącej szkody” (zasady DNSH), odnosząc się do zapisów ww. „ANALIZY DNSH...” i zamieszczonych w niej ewentualnych ustaleń dla typu projektu będącego przedmiotem niniejszego naboru (część 2 listy kontrolnej dotyczącej zasady DNSH-jeśli dotyczy).

Ponadto w przypadku projektów infrastrukturalnych dla których obowiązują wymogi dotyczące ochrony drzew, należy odnieść się do przyjętych rozwiązań adekwatnie do

---

⁷ w tym z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza znaczących szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

zakresu i stopnia realizacji projektu, w oparciu o obowiązujące na danym obszarze gminy, w której realizowany jest projekt - lokalne standardy ochrony drzew i innych form zieleni.

- Jeżeli standardy na obszarze realizacji projektu nie zostały określone należy wówczas w projekcie uwzględnić „Standardy ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym” dostępne na stronie <http://drzewa.org.pl/standardy/>.
- Jeżeli zastosowanie standardów nie jest możliwe ze względu na stopień zaawansowania realizacji projektu - należy opisać jakie rozwiązania w zakresie ochrony drzew i zieleni zastosowano lub planuje się do zastosowania adekwatnie do zakresu i etapu realizacji projektu.
- Jeżeli realizacja projektu infrastrukturalnego nie oddziałuje na drzewa (np. inwestycje punktowe, obiektowe, termomodernizacja), odpowiednie uzasadnienie należy przedstawić w ww. załączniku „Analiza oddziaływania na środowisko...”.

11. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

- 1) Projekt może być realizowany w partnerstwie – zgodnie z zapisami art. 39 ustawy wdrożeniowej i na warunkach w niej określonych oraz zgodnie z zapisami niniejszego Regulaminu.
- 2) Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim (Liderem projektu) może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski. Zmiana Lidera projektu może być podstawą do odstąpienia od podpisania umowy o dofinansowanie projektu/rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu.
- 3) Partner wiodący w projekcie partnerskim musi być podmiotem o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego.
- 4) Partner wiodący jako podmiot inicjujący projekt partnerski dokonuje wyboru Partnerów do projektu na zasadach określonych w art. 39 ustawy wdrożeniowej.
- 5) Nie dopuszcza się realizacji projektu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.
- 6) Wybór Partnerów do projektu musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

- 7) Wniosek o dofinansowanie projektu składa Partner wiodący w projekcie partnerskim (Wnioskodawca).
- 8) Partnerem w projekcie może być tylko podmiot wymieniony w katalogu Wnioskodawców /Beneficjentów obowiązującym dla niniejszego naboru w pkt. 4 Regulaminu (Wnioskodawca / Beneficjent oraz Partnerzy).
- 9) Udział Partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych i musi być adekwatny do celu projektu.
- 10) Zadania realizowane przez poszczególnych Partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych Partnerów.
- 11) Dla przejrzystości finansowej w projekcie w przypadku przepływów finansowych między Partnerami wymagane jest utworzenie odrębnych rachunków płatniczych przez poszczególnych członków partnerstwa.
- 12) Jeżeli projekt zostanie wybrany do dofinansowania Wnioskodawca zostanie zobligowany przez ION do przedstawienia przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu umowy albo porozumienia o partnerstwie (szczegółowo określającego reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wiodącą rolę jednego podmiotu (Partnera wiodącego) reprezentującego partnerstwo i ponoszącego odpowiedzialność za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie). Umowa/porozumienie o partnerstwie musi zawierać co najmniej elementy wskazane w art. 39 ust. 9 ustawy wdrożeniowej.
- 13) Stroną porozumienia lub umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.
- 14) Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego, podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem Partnera Wiodącego w tym projekcie.

- 15) Umowa o dofinansowanie projektu zostanie zawarta z Partnerem Wiodącym, który jako Beneficjent i strona umowy o dofinansowanie projektu ponosi odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu, niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa.
- 16) Partner Wiodący działa w imieniu i na rzecz Partnerów w zakresie określonym w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. **Wnioskodawca musi posiadać pełnomocnictwo do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu oraz podpisania umowy o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz Partnerów, chyba że dołączona umowa o partnerstwie reguluje powyższe kwestie.**
- 17) Projekt partnerski jest realizowany na podstawie umowy o dofinansowanie projektu i wniosku o dofinansowanie projektu.
- 18) W przypadku pomocy publicznej, jej przyznanie możliwe jest wyłącznie Partnerowi wiodącemu (tylko w zakresie, w jakim dotyczy Partnera wiodącego). Zadania realizowane przez poszczególnych Partnerów i działających w ich imieniu Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków nie mogą być objęte pomocą publiczną. Dopuszczalna jest jedynie pomoc de minimis.

UWAGA:

ION weryfikuje spełnienie wymogu wyboru Partnerów do projektu przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, a także – jeżeli dotyczy – prawidłowość przeprowadzonego postępowania, o którym mowa w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. Weryfikacja następuje w ramach kryterium Realizacja projektu partnerskiego – na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu oraz dokumentów dołączonych do wniosku o dofinansowanie projektu. **Niespełnienie kryterium (po ewentualnej dwukrotnej korekcie) będzie skutkowało negatywną oceną projektu.**

Minimalny zakres informacji, który powinien zawierać dokument potwierdzający prawidłowość dokonania wyboru Partnerów do projektu przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie:

- data sporządzenia / podpisania dokumentu;

- wskazanie stron (podmiotów), które oświadczają chęć wspólnej realizacji projektu z wyróżnieniem Partnera Wiodącego;
- tytuł projektu, który strony zdecydowały się realizować wspólnie. W przypadku braku tytułu projektu lub tytułu rozbieżnego z tytułem projektu ubiegającego się o dofinansowanie w niniejszym naborze – ION dokona weryfikacji czy zakres tematyczny projektu partnerskiego jest zbieżny z zakresem ujętym we wniosku o dofinansowanie projektu;
- oświadczenie o chęci wspólnej realizacji przedmiotowego projektu;
- podpisy wszystkich stron partnerstwa.

Dokument może mieć formę np. listu intencyjnego, oświadczenia.

Podmiot inicjujący partnerstwo będący podmiotem o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych zobligowany jest do potwierdzenia przeprowadzenia procedury wyboru partnera spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy. W tym celu Wnioskodawca załącza do wniosku o dofinansowanie projektu następujące dokumenty:

- wydruk ogłoszenia otwartego naboru partnerów ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka pod którym zamieszczono ogłoszenie;
- wydruk informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka, pod którym zamieszczono informację;
- wybraną ofertę - wersja elektroniczna podpisana przez Partnera (jeżeli oferta została złożona w formie elektronicznej) lub skan oferty.

Partner wiodący w projekcie partnerskim musi być podmiotem o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Potencjał ekonomiczny rozumiany jako zasób zdolności, możliwości bądź też wydajności, którą można przypisać do danej organizacji/podmiotu. Partner wiodący powinien posiadać mechanizmy pozwalające zabezpieczyć prawidłową realizację projektu, w tym mechanizmy umożliwiające zaspokojenie ewentualnych

roszczeń właściwej instytucji np. w przypadku w którym, projekt zostałby dotknięty nieprawidłowością.

12. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia

Ocena wniosków o dofinansowanie projektów prowadzona jest w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM FEDS 2021-2027.

Dla tego naboru obowiązują Kryteria wyboru projektów w ramach FEDS 2021-2027:

- kryteria ogólne zatwierdzone Uchwałą nr 67/24 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z dnia 11.01.2024 r. zamieszczone na stronie internetowej FEDS 2021-2027:

<https://funduszeuodolnoslaskie.pl/sites/default/files/2024/01/5317/zal.%20do%20Uchwały%2067%20-%20ogolne%20form%20i%20merytorycz%20ZIT%20 IIT-%20zmiana.pdf>

- kryteria specyficzne zatwierdzone Uchwałą nr 47/23 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z dnia 10.11.2023 r. zamieszczone na stronie internetowej FEDS 2021-2027:

<https://funduszeuodolnoslaskie.pl/sites/default/files/2023/11/4697/zal.-do-Uchwaly-KM-47-Kryteria-niekonk.-6.1-6.2-ZIT IIT.pdf>

Kryterium „**Termin oraz forma złożenia wniosku o dofinansowanie**” zostanie ocenione negatywnie w przypadku wpływu pierwszej wersji wniosku po terminie wskazanym w punkcie 14. Powoduje to, że pozostałe kryteria formalne automatycznie zostają ocenione negatywnie.

Informacje uzupełniające w zakresie kryteriów wyboru projektów:

W ramach kryterium „**Rzetelność wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu**” – ION zweryfikuje czy wszystkie pola wniosku o dofinansowanie projektu zostały wypełnione w sposób umożliwiający przeprowadzenie oceny, tj. czy pola opisowe wniosku zostały wypełnione we właściwy sposób. Weryfikacja opisowych pól wniosku obejmuje:

- Sekcję "Informacje o projekcie" – pole „Opis projektu”;

- Sekcję „Zadania” – pole „Opis i uzasadnienie zadania”;
- Sekcję „Dodatkowe informacje” – pola „Realizacja polityk horyzontalnych” „Test pomocy publicznej”, „Opis problemów i uzasadnienie realizacji projektu, opis istniejącego systemu/przedsięwzięcia (stan istniejący), lokalizacja, „Zakres rzeczowy przedsięwzięcia”, „Analiza instytucjonalna (potencjał wnioskodawcy, powiązania prawno-własnościowe oraz finansowe pomiędzy uczestnikami projektu; trwałość projektu)”, „Analiza wykonalności i analiza opcji”, „Koszty operacyjne”, „Analiza kosztów i korzyści”.

Ocena kryterium „Sytuacja finansowa Wnioskodawcy/Partnera oraz źródła finansowania projektu” dokonana zostanie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu oraz załączników niezbędnych do przeprowadzenia oceny projektu wyszczególnionych w punkcie 14. Regulaminu w szczególności zał. nr 1,2,3,4,5,6,7.

Ponadto należy we wniosku w polu „Pozostałe informacje” w sekcji I Dodatkowe informacje umieścić informacje, które pozwolą na ocenę poniższych kryteriów:

Zgodność projektu z dokumentem „Europejskie zasady jakości interwencji finansowanych przez UE o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (jeśli dotyczy), **Realizacja przez projekt założeń inicjatywy Komisji Europejskiej „Nowy Europejski Bauhaus”** (jeśli dotyczy), **Wpływ projektu na rozwój gospodarczy i rozwoju społeczny** oraz **Konieczność współpracy Wnioskodawcy/Partnera ze środowiskiem lokalnym na potrzeby wykorzystania infrastruktury będącej przedmiotem projektu** (jeśli dotyczy).

13. Wskaźniki produktu i rezultatu

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego Regulaminu.

Obligatoryjnie wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru wskaźników wskazanych przez niego w fiszce projektu na potrzeby opiniowania Strategii ZIT/IIT w zakresie możliwości finansowania przedsięwzięć w ramach FEDS 2021-2027:

- 1. Dla projektu pt.: Centrum usług turystycznych i promocji produktów regionalnych Kowary – Gmina Leśna wynosi są to:**

Następujące wskaźniki produktu:

- a) *Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 15 000 osób;*
- b) *Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 1 szt.;*
- c) *Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 2 szt.;*
- d) *Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 1 szt.;*

Następujące wskaźniki rezultatu:

- a) *Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 30 000 osoby odwiedzające/rok.*

2. Dla projektu pt.: Rozwój turystyki w Aglomeracji Jeleniogórskiej poprzez utworzenie centrum płukania złota na zalewie w Złotoryi są to:

Następujące wskaźniki produktu:

- a) *Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 20 000 osób;*
- b) *Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 1 szt.;*
- c) *Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 1 szt.;*
- d) *Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – szacowana wartość docelowa – 1 szt.;*

Następujące wskaźniki rezultatu:

- a) *Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 20 000 osoby odwiedzające/rok.*

Podczas oceny będzie sprawdzane czy projekt realizuje w co najmniej 70 % szacowane docelowe wartości wskaźników programowych produktu i rezultatu zakładane w Regulaminie dla ocenianego projektu (określone w fiszce projektowej).

Ponadto wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru i określenia wartości docelowej (bazowej – w przypadku wskaźników rezultatu) we wniosku o dofinansowanie projektu innych adekwatnych do zakresu projektu wskaźników produktu i rezultatu. Zestawienie wskaźników dla niniejszego naboru stanowi Załącznik nr 2 do Regulaminu Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 6.1 Rozwój lokalny – strategii ZIT.

Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy o dofinansowaniu projektu.

Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników produktu i/lub rezultatu zgodnie z umową o dofinansowanie może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować uznaniem wydatków za niekwalifikowalne bądź nałożeniem korekty finansowej ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w umowie o dofinansowanie projektu. Może również skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu.

14. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu wraz z wykazem załączników do wniosku o dofinansowanie projektu

Wnioskodawca, drogą mailową na adres osoby kontaktowej wskazanej w Fiszce, otrzyma od ION w dniu rozpoczęcia składania wniosków zaproszenie z linkiem do naboru, który umożliwi wypełnienie i złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji WOD2021

Wzory załączników do wniosku o dofinansowanie projektu realizacji projektu zamieszczone są na stronie internetowej Programu pod danym naborem.

Wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu i uzupełnienie go o załączniki będzie możliwe po zalogowaniu się do aplikacji WOD2021. Wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami powinien zostać złożony wyłącznie w formie elektronicznej poprzez przesłanie go do ION w aplikacji WOD2021 **w terminie od dnia 22 marca 2024 r. do dnia 14 maja 2024 r.**

Na każdym etapie oceny możliwe jest anulowanie wniosku przez wnioskodawcę w aplikacji WOD2021. Anulowanie wniosku skutkuje tym, że ION nie będzie się zajmowała dłużej tym wnioskiem.

Złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji WOD2021 oznacza potwierdzenie zgodności wskazanej w nim treści (i załącznikach) ze stanem faktycznym.

Wypełniając wniosek o dofinansowanie projektu, należy stosować aktualną Instrukcję, która zamieszczona jest na stronie internetowej FEDS 2021-2027 pod naborem.

Ponadto przydatne informacje/wskazówki dot. technicznej obsługi aplikacji WOD2021 znajdują się na stronie internetowej: <https://instrukcje.cst2021.gov.pl>

Zgłoszenia w przypadku problemów technicznych z funkcjonowaniem aplikacji WOD2021 proszę przesyłać na adres e-mail: amiz.feds@dolnyslask.pl .

Wszelkie oświadczenia przedstawiane przez Wnioskodawcę/Realizatora jako załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu muszą być podpisane podpisem kwalifikowanym lub zaufanym podpisem elektronicznym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Wnioskodawcy /Realizatora.

Oświadczenia, o których mowa powyżej, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenia muszą zawierać klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń”.

Pozostałe załączniki muszą być załączone w formie elektronicznej (przez którą należy rozumieć również skan dokumentu), chyba, że z treści załącznika wynika, że musi być on podpisany (np. „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis”, czy też „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie”), taki załącznik należy podpisać kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym.

ION wymaga złożenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie następujących załączników niezbędnych do przeprowadzenia oceny projektu, (w zakresie jakim dotyczą projektu i Wnioskodawcy/Realizatora):

- 1) Analizy w formie arkusza kalkulacyjnego Excel z odblokowanymi formułami dla projektów inwestycyjnych niezależnie od wysokości wydatków kwalifikowanych

zgodnej z „Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027” wydanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instrukcją.

Wnioskodawca musi dostosować analizę do specyfiki projektu, uwzględniając wytyczne i dokumenty sektorowe (np. z zakresu środowiska, transportu itp.), rodzaj księgowości prowadzonej przez Wnioskodawcę /Operatora/Realizatora, specyficzne kryteria dla poszczególnych priorytetów, zapisy FEDS 2021-2027 oraz wymogi Regulaminu.

- 2) Dokumenty finansowe za okres 3 ostatnich lat obrotowych:
  - dla podmiotów, które mają obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – bilans i rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa (jeżeli dotyczy) sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe, potwierdzone przez kierownika jednostki – dotyczy zarówno Wnioskodawcy jak i Realizatora;
  - dla podmiotów niezobowiązanych do sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat kopie PIT / CIT lub zestawienia roczne z działalności gospodarczej na podstawie księgi przychodów i rozchodów lub dokumentów równoważnych, sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe;
  - dla podmiotów działających krócej niż jeden rok obrachunkowy kopie ww. dokumentów za dotychczasowy okres działalności;
- 3) Dokumenty potwierdzające status prawny i dane Wnioskodawcy oraz Partnera projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków – nie dotyczy JST oraz podmiotów które znajdują się w KRS lub ewidencji działalności gospodarczej. Jeśli Wnioskodawcą będzie jednostka organizacyjna JST lub inna jednostka sektora finansów publicznych, dokumentem potwierdzającym jej status prawny oraz dane będzie statut lub inny akt powołujący daną jednostkę;
- 4) W przypadku wszystkich projektów partnerskich – dokument potwierdzający prawidłowość dokonania wyboru partnerów do projektu przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Minimalny zakres informacji, którą powinien zawierać ww. dokument określa pkt. 11 Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego Regulaminu;
- 5) W przypadku, gdy podmiotem inicjującym partnerstwo jest podmiot z sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i dokonuje on wyboru partnerów spośród podmiotów spoza sektora finansów publicznych –

dokumenty potwierdzające przeprowadzenie procedury wyboru partnera z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania, w szczególności zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej oraz dokonanie wyboru Partnera przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie projektu tj. co najmniej następujące dokumenty:

- wydruk ogłoszenia otwartego naboru Partnerów ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka pod którym zamieszczono ogłoszenie;
- wydruk informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka, pod którym zamieszczono informację;
- wybrana oferta - wersja elektroniczna podpisana przez Partnera (jeżeli oferta została złożona w formie elektronicznej) lub skan wybranej oferty (jeżeli oferta została złożona w formie papierowej)

- 6) Dokumenty potwierdzające wniesienie wkładu niepieniężnego, np. ważny operat szacunkowy w przypadku wniesienia gruntu lub nieruchomości zabudowanej;
- 7) Zawarta umowa kredytowa, wystawiona przez właściwy podmiot promesa kredytowa, promesa leasingowa na minimalną kwotę równą wartości dofinansowania (jeżeli wnioskodawca jest w jej posiadaniu);
- 8) Oświadczenia Wnioskodawcy /Realizatora (jeśli występuje w projekcie);
- 9) Oświadczenie o złożeniu wniosku tylko w jednym naborze;
- 10) Oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności informacji zawartych we wniosku wraz z załącznikami;
- 11) Oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności projektu z opisem zawartym w fiszce projektowej;
- 12) Oświadczenie Wnioskodawcy/Realizatora (jeśli występuje w projekcie) o kwalifikowalności podatku VAT - oświadczenie jest wymagane dla projektu, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln euro (włączając VAT) oraz projektu objętego pomocą publiczną/pomocą de minimis (bez względu na wartość projektu) – jeżeli VAT w projekcie stanowi wydatek kwalifikowalny;
- 13) Kosztorysy (np. budowlane) i/lub zestawienie kupowanego sprzętu/wyposażenia (jeżeli dotyczy) potwierdzające wartości przyjęte w budżecie projektu. Dopuszcza się, że kosztorys/specyfikacja dot. większego zakresu, aniżeli zakres projektu.

Wówczas należy we wniosku o dofinansowanie wskazać, które pozycje kosztorysu/specyfikacji wchodzi w zakres projektu, tak, aby potwierdzały wartości we wniosku o dofinansowanie i analizie finansowej.

14) Załączniki środowiskowe – zgodnie z zapisami pkt 9 Regulaminu;

15) W przypadku ubiegania się o pomoc *de minimis*

- a. „Formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*”, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis*;
- b. wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis*, jakie otrzymał Wnioskodawca/Realizator w okresie trzech lat **lub** oświadczenia Wnioskodawcy/Realizatora o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie.

Dokumenty wymagane w przypadku ubiegania się o pomoc *de minimis* powinny zostać złożone przez tego/tych uczestnika/ów projektu (Wnioskodawcę/Realizatora), który będzie ponosił/którzy będą ponosili w ramach projektu wydatki objęte pomocą *de minimis*.

16) W przypadku ubiegania się o pomoc publiczną: „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie” stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

Powyższy formularz powinien zostać złożony przez Wnioskodawcę, kiedy będzie ponosił w ramach projektu wydatki objęte pomocą publiczną.

17) Pełnomocnictwo dla osoby upoważnionej do reprezentowania Wnioskodawcy (jeżeli dotyczy).

Ponadto Wnioskodawca może złożyć inne załączniki istotne z jego punktu widzenia dla oceny projektu.

Brak jest obowiązku przedkładania załączników w przypadku, gdy stanowią one informacje powszechnie dostępne. **Wówczas Wnioskodawca zobowiązany jest do precyzyjnego wskazania we wniosku o dofinansowanie projektu strony internetowej, gdzie znajduje się potwierdzenie podanych we wniosku informacji.**

Uwaga:

Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek przedłożenia kompletnego wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami w odpowiedzi na nabór ogłaszany przez ION, wobec powyższego powinien on przeanalizować zapisy dokumentacji naboru i załączyć wszystkie dokumenty, które dotyczą jego projektu.

15. Procedura oceny projektów

15.1 Informacje ogólne

1. Ocena wniosków przebiegać będzie zgodnie z kolejnością wpływu wniosków do IZ FEDS 2021-2027. Nabór wniosków ma charakter ciągły, do momentu zakończenia oceny wszystkich wniosków złożonych w naborze. Ocena projektów dokonywana jest w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM FEDS 2021-2027, na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu i załączników do wniosku, w tym oświadczeń (jeśli wymagane jest ich złożenie). Nie wyklucza to wykorzystania w ocenie wyjaśnień udzielonych przez wnioskodawcę albo przekazanych przez niego lub uzyskanych w inny sposób informacji dotyczących wnioskodawcy lub projektu. Ocena dokonywana jest przez KOP.

Do KOP powoływani są pracownicy UMWD oraz eksperci.

2. W skład KOP wchodzi:

- przewodniczący KOP;
- zastępca (-y) przewodniczącego KOP (w razie konieczności);
- sekretarz (-e) KOP;
- oceniający.

Sekretarz może być oceniającym w ramach danej KOP.

3. Ocena projektów dokonywana jest przy pomocy systemu SNOW, z wykorzystaniem kart generowanych z systemu.
4. W trakcie trwania oceny projektu możliwe jest wystąpienie oceniającego o przedstawienie wyjaśnień od wnioskodawcy, wydanie opinii/interpretacji w sprawie zagadnień związanych z ocenianymi projektami (np. kwestie środowiskowe/pomoc publiczna/kwalifikowalność projektu, kwalifikowalność wnioskodawcy), które są niezbędne do przeprowadzenia oceny kryteriów wyboru projektów. Wniosek o dodatkowe wyjaśnienia od Wnioskodawcy powinien ograniczać się do interpretacji zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu w celu właściwego zrozumienia intencji Wnioskodawcy.
5. W razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej ION może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
6. ION po zakończeniu naboru zamieszcza na stronie internetowej Programu oraz na portalu listę zawierającą wyniki oceny projektów (zawierającą informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną). Dopuszcza się zamieszczenie częściowej listy zawierającej wyniki oceny projektów. Wówczas ION aktualizuje przedmiotową listę do momentu umieszczenia na niej wszystkich projektów w ramach naboru.

15.2 Etapy oceny projektów

Ocena projektów składa się z dwóch etapów:

- **Etap I** obejmujący ocenę kryteriów formalnych ogólnych i specyficznych

Termin I etapu oceny, tj. oceny formalnej trwa 60 dni.

Ocena formalna dokonywana jest przez jednego pracownika UMWD.

Jeżeli po wpływie wniosku po poprawie / uzupełnieniu:

- a) wniosek o dofinansowanie projektu spełnia wszystkie kryteria formalne – przekazywany jest do oceny merytorycznej,
- b) wniosek o dofinansowanie projektu w dalszym ciągu nie spełnia wszystkich kryteriów formalnych, a wnioskodawcy nie przysługuje prawo dodatkowej

poprawy (zgodnie z opisem kryteriów) lub wniosek nie wpłynął w wyznaczonym przez ION terminie – zostaje negatywnie oceniony.

- **Etap II** obejmujący ocenę kryteriów merytorycznych ogólnych i specyficznych.

W przypadku wpływu wniosku po korekcie sprawdzane jest również kryterium formalne ogólne bez możliwości korekty – „Termin oraz forma złożenia wniosku o dofinansowanie”.

Termin II etapu oceny, tj. oceny merytorycznej trwa 60 dni.

Ocena merytoryczna dokonywana jest przez:

- a) jednego eksperta z dziedziny Analiza ekonomiczno-finansowa w zakresie części kryteriów merytorycznych ogólnych;
- b) Zespół Oceniający, zgodnie z zasadą „dwóch par oczu” w zakresie pozostałych kryteriów merytorycznych ogólnych i kryteriów merytorycznych specyficznych. W skład Zespołu Oceniającego może wchodzić 2 pracowników UMWD lub 2 ekspertów. Dopuszcza się również możliwość oceny przez jednego pracownika UMWD i jednego eksperta. Oceny merytorycznej w przedmiotowym zakresie dokonywać mogą eksperci z dziedziny Turystyka oraz Dziedzictwo kulturowe.

Na etapie oceny merytorycznej może zaistnieć konieczność ponownej oceny formalnej projektu - w przypadku niespełnienia przez projekt kryteriów formalnych. Po pozytywnym zatwierdzeniu wyniku ponownej oceny formalnej przez przewodniczącego KOP, ocena merytoryczna jest kontynuowana/ponownie dokonywana przez tych samych oceniających. W sytuacji, gdy ponowna ocena formalna jest negatywna ocena merytoryczna nie jest brana pod uwagę.

W przypadku spełnienia przez projekt wszystkich kryteriów wyboru projektów uzyskuje on ocenę pozytywną, oznaczającą zakwalifikowanie do przyznania dofinansowania.

W przypadku, gdy projekt nie spełnia wszystkich kryteriów wyboru projektów (a Wnioskodawcy nie przysługuje prawo do poprawy/uzupełnienia wniosku) uzyskuje on ocenę negatywną.

ION przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną.

15.3. Sposób poprawy/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu

1. Wnioskodawca ma możliwość dwukrotnej poprawy/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach I etapu oceny (jeżeli tak wskazuje opis kryterium) oraz dwukrotnej poprawy/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach II etapu oceny (jeżeli tak wskazuje opis kryterium), zgodnie z wezwaniem ION **w terminie 10 dni roboczych** na pierwszą korektę zarówno w ramach I i II etapu oceny oraz 5 dni roboczych na drugą korektę w ramach I i II etapu oceny. Termin wskazany w wezwaniu do poprawy/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wnioskodawcy pisma z uwagami na konto Wnioskodawcy w systemie WOD 2021.
2. Uzpełnieniu i poprawie mogą podlegać jedynie elementy wniosku o dofinansowanie projektu i/lub załączników wskazane w piśmie z uwagami ION. Wnioskodawca wyjątkowo może poprawić również inne elementy wniosku, gdy:
  - sam zauważy błędy/braki,
  - poprawa części danych w ramach kryterium będzie miała wpływ na inne elementy wniosku.W takim przypadku wnioskodawca musi wskazać w piśmie przewodnim do poprawionego wniosku, że dokonał dodatkowej poprawy oraz ją opisać i uzasadnić. Dodatkowa poprawa, która skutkowałaby niespełnieniem kryteriów, będzie w konsekwencji prowadzić do negatywnej oceny projektu.
3. W sytuacji, gdy we wniosku o dofinansowanie projektu po poprawie (zarówno na etapie oceny formalnej jak i merytorycznej) wykryte zostały błędy, które występowały w pierwszej wersji wniosku i nie zostały wykazane w piśmie wzywającym do poprawy/uzupełnienia, ewentualnie w przedmiotowym piśmie zawarto błędną lub nieprecyzyjną uwagę, na skutek czego wniosek zawiera nadal błędy - wnioskodawca jest wzywany do kolejnej poprawy/uzupełnienia wniosku w terminie wskazanym w piśmie ION z uwagami.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach ION może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawy / uzupełnienia wniosku (o czym poinformuje

Wnioskodawcę). Brak wpływu wniosku we wskazanym przez ION terminie skutkował będzie jego negatywną oceną.

15.4. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia znacznej rozbieżności w ocenie projektu.

- 1) W przypadku, wystąpienia różnicy w przyznanych ocenach w pierwszej kolejności podejmowane są kroki w celu osiągnięcia spójności ocen pomiędzy oceniającymi wchodzącymi w skład jednego Zespołu Oceniającego.
- 2) **Znaczna rozbieżność w ocenie**, występuje w sytuacji, gdy (w przypadku nieosiągnięcia konsensusu, zgodnie z pkt 1) jeden z oceniających nadal uznaje, że projekt spełnia dane kryterium (tj. przyznana ocena nie powoduje negatywnej oceny w myśl art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej), a drugi oceniający uznaje, że ten sam projekt nie spełnia tego kryterium (tj. przyznana ocena powoduje negatywną ocenę w myśl art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej).
- 3) W przypadku wystąpienia znacznej rozbieżności decyzję w zakresie sposobu rozstrzygnięcia rozbieżności podejmuje przewodniczący KOP. Może on samodzielnie podjąć decyzję w zakresie rozstrzygnięcia spornego kryterium / kryteriów lub zdecydować o wyborze dodatkowego oceniającego do przeprowadzenia oceny spornego kryterium / kryteriów.
- 4) W przypadku, gdy do rozstrzygnięcia rozbieżności wybrany został dodatkowy oceniający ostateczny wynik oceny projektu jest obliczany przez odrzucenie oceny skrajnej (w przypadku kryteriów obligatoryjnych).

15.5 Ponowna ocena projektu w wyniku jego modyfikacji, która może mieć wpływ na pierwotną ocenę

Ponowna ocena projektu w wyniku jego modyfikacji może nastąpić:

- **po wyborze projektu do dofinansowania, a przed podpisaniem umowy,**
- **w trakcie jego realizacji, tj. po podpisaniu umowy.**

W przypadku ponownej oceny projektu w wyniku jego modyfikacji zasady oceny wskazane

w niniejszym Regulaminie stosuje się odpowiednio, przy czym ocenie podlega zmodyfikowany projekt (uwzględniający proponowane zmiany) w stosownym zakresie.

Przez zakończenie oceny projektu podlegającego modyfikacji należy rozumieć jego pozytywną lub negatywną ocenę w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów.

16. Forma i sposób komunikacji między Wnioskodawcą a ION

16.1 Komunikacja przed rozpoczęciem oceny.

ION udziela odpowiedzi na zapytania w kwestiach dotyczących danego naboru zadane poprzez następujący adres mailowy:

pife@dolnyslask.pl

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania będą zamieszczane na stronie internetowej FEDS 2021-2027 <https://funduszeuedolnyslaskie.pl/> w zakładce dotyczącej naboru. Przed zadaniem pytania należy zapoznać się z katalogiem najczęściej zadawanych pytań.

16.2 Komunikacja na etapie oceny

Komunikacja między Wnioskodawcą a ION na etapie oceny projektu będzie odbywała się elektronicznie – poprzez skrytki na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) i aplikację WOD 2021 oraz pomocniczo za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Komunikacja elektroniczna na etapie oceny wniosku odbywać się będzie w następujący sposób:

W momencie odesłania przez ION wniosku do uzupełnienia/poprawy Wnioskodawca na swoim koncie w WOD2021 otrzyma komunikat (wiadomość systemową) o obowiązkowej poprawie wniosku oraz wyznaczonym terminie na jego poprawę. Pismo z uwagami należy pobrać z notatki w ramach okna „Podgląd ostatniej wersji wniosku” lub z okna „Poprawa wniosku o dofinansowanie”.

UWAGA!

Wnioskodawca zobligowany jest do systematycznego monitorowania w aplikacji WOD2021 statusu wniosku o dofinansowanie projektu / komunikatów oraz przeglądania notatek widocznych w ramach wniosku.

W przypadku, gdy Wnioskodawca otrzymał w aplikacji WOD2021 komunikat o obowiązkowej poprawie wniosku, ale bez załączonego do notatki pisma wzywającego do poprawy/uzupełnienia wniosku (w szczególności w konsekwencji błędów technicznych), zobowiązany jest do niezwłocznego kontaktu z ION. Wówczas ION dopuszcza przekazanie przedmiotowego pisma na wskazaną przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie projektu elektroniczną skrytkę ePUAP. W takim przypadku termin na poprawę wniosku liczony jest od dnia następnego po dniu przekazania pisma na skrytkę ePUAP.

Pozostałe pisma (z wyłączeniem pisma dotyczącego uzupełnienia/poprawy wniosku), w tym pismo informujące o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej kierowane będą na elektroniczną skrytkę ePUAP Wnioskodawcy.

W związku z powyższym Wnioskodawca zobligowany jest do posiadania elektronicznej skrytki na platformie ePUAP. Adres posiadanej skrytki należy wskazać w treści wniosku o dofinansowanie projektu, w dedykowanym temu polu.

Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za poprawność oraz aktualność przedstawionych we wniosku o dofinansowanie projektu danych teleadresowych. Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w ww. sposób.

Wszelką korespondencję kierowaną na etapie oceny do ION Wnioskodawca przesyła na adres elektronicznej skrytki podawczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu:

/UMWD_WROCLAW/SkrytkaESP

W ramach korespondencji kierowanej do ION należy wpisać w ePUAP, w tytule pisma ogólnego do podmiotu publicznego zwrot o treści:

„FEDS EFRR” oraz podać numer wniosku (o ile numer jest znany).

Pisma kierowane do ION powinny być podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Wnioskodawcy.

UWAGA! nie należy przysyłać skanów pism w formie papierowej, opatrzonych odręcznym podpisem.

W przypadku awarii systemów informatycznych dopuszcza się zastosowanie innych dodatkowych form komunikacji z Wnioskodawcą.

Wnioskodawca oświadcza, że zapoznał się z formą i sposobem komunikacji z ION w trakcie trwania naboru wskazanymi w niniejszym Regulaminie i jest świadomy skutków ich niezachowania (w tym niedochowania wyznaczonych przez ION terminów).

Oznacza to, że Wnioskodawca nie ma prawa do roszczeń w sytuacji, gdy na skutek nieodebrania, nieterminowego odebrania korespondencji od ION (w szczególności pisma wzywającego do poprawy/uzupełnienia wniosku) bądź innego uchybienia dojdzie do sytuacji niekorzystnej dla Wnioskodawcy. W szczególności będzie to przypadek, gdy Wnioskodawca nie dochowa terminu na złożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku, co prowadzić będzie do jego negatywnej oceny.

W przypadku zmiany Regulaminu, niezwłocznie i indywidualnie informuje się o tym fakcie każdego wnioskodawcę oraz umieszcza się informację na stronie internetowej. W przypadku w którym w systemie nie został złożony żaden wniosek – informacja zostanie udostępniona tylko na stronie.

16.3. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach związanych z treścią wezwania do uzupełnienia / poprawy wniosku o dofinansowanie projektu.

W przypadku wątpliwości interpretacyjnych związanych z treścią otrzymanego wezwania do uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie projektu, Wnioskodawca może zwrócić się do ION z prośbą o wyjaśnienia za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysyłając wiadomość mailową na adres: ocenaFEDS6@dolnyslask.pl. Odpowiedź zostanie przekazana na adres mailowy, z

którego przesłane zostało zapytanie – o ile wskazany został on we wniosku o dofinansowanie projektu.

Wystąpienie wnioskodawcy z prośbą o ww. wyjaśnienia nie powoduje wstrzymania terminu na złożenie uzupełnionego / poprawionego wniosku o dofinansowanie projektu.

17. Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin

Unieważnienie naboru:

- 1) ION unieważnia postępowanie gdy:
  - a) w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono żadnego wniosku albo
  - b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć albo
  - c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
- 2) Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje jedna z trzech przesłanek z pkt 1.
- 3) Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt 1 lit. b i c.
- 4) ION nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z pkt 1 lit. a, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek.
- 5) W przypadku rezygnacji wszystkich wnioskodawców z ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach naboru przed wyborem projektów do dofinansowania ION anuluje nabór.
- 6) Zawarcie w wyniku postępowania przynajmniej jednej umowy o dofinansowanie projektu oznacza, że ION nie może już unieważnić postępowania. Zawarcie umowy oznacza, że nie wystąpiła żadna z przesłanek z pkt 1. Zgodnie z zasadą przejrzystości wnioskodawcy nie mogą być traktowani pod tym względem odmiennie.

7) Wystąpienie niemożliwej do usunięcia wady prawnej w postępowaniu rodzi ryzyko zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, które w wyniku tego, że postępowanie jest obarczone wadą prawną, również będą obarczone wadą prawną.

8) W terminie 7 dni od unieważnienia ION zamieści na swojej stronie internetowej informację o unieważnieniu postępowania. Informacja będzie zawierać wyjaśnienie przyczyn unieważnienia postępowania. ION poinformuje o tym również na portalu.

9) ION zastrzega sobie prawo do anulowania postępowania w przypadku awarii systemu polegającej na niedostępności aplikacji dla wnioskodawców, która uniemożliwia złożenie wniosku o dofinansowanie projektu.

10) ION może zdecydować, że w przypadku gdy ww. awaria wystąpi w trakcie trwania postępowania, wydłuży termin postępowania zgodnie z potrzebami (co najmniej o czas trwania awarii).

Zmiana Regulaminu:

1) Regulamin nie będzie podlegał zmianie w części dotyczącej opisu sposobu wyboru projektu.

2) W przypadku zmiany Regulaminu, ION udostępni zmieniony Regulamin w taki sam sposób, w jaki nastąpiło pierwotne udostępnienie Regulaminu. Oznacza to, że zmieniony Regulamin będzie zamieszczony na stronie internetowej FEDS 2021-2027. Dodatkowo ION udostępni uzasadnienie zmian Regulaminu oraz termin, od którego zmieniony Regulamin jest stosowany. Zmieniony Regulamin stosuje się od dnia jego zatwierdzenia.

3) W przypadku zmiany Regulaminu, niezwłocznie i indywidualnie informuje się o tym fakcie każdego wnioskodawcę.

4) Regulamin może zostać zmieniony wyłącznie do czasu zakończenia postępowania.

18. Wzór umowy o dofinansowanie projektu oraz czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie

Otrzymanie przez Wnioskodawcę informacji o przyznaniu dofinansowania nie jest równoznaczne z podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Kwota, która może zostać zakontraktowana w ramach zawieranej umowy o dofinansowanie projektu w

ramach ogłoszonego naboru, uzależniona jest od aktualnego w danym miesiącu kursu EUR oraz wartości algorytmu wyrażającego w PLN miesięczny limit środków wspólnotowych oraz krajowych możliwych do zakontraktowania (tzw. limitu „L”). Ponadto należy mieć na uwadze zapisy art. 61 ustawy wdrożeniowej (w szczególności przesłanki odmowy podpisania umowy o dofinansowanie projektu).

Wzór umowy o dofinansowanie projektu, która będzie zawierana z wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania jest zamieszczony na stronie internetowej IZ FEDS 2021-2027.

ION zastrzega sobie prawo zmiany wzoru umowy o dofinansowanie projektu. Informacja w tym zakresie będzie przekazywana Wnioskodawcy.

Projekt wybrany do dofinansowania musi spełniać kryteria wyboru projektów na każdym etapie jego wdrożenia, w tym przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. W związku z powyższym Wnioskodawca ma obowiązek zawiadomić IZ FEDS 2021-2027 o wszelkich okolicznościach faktycznych i prawnych, mających wpływ na spełnianie przez projekt kryteriów wyboru projektów, których zaistnienie skutkowałoby negatywną oceną projektu.

Forma podpisania umowy o dofinansowanie projektu

Na etapie rozliczania projektu proces komunikacji z beneficjentem, co do zasady, będzie prowadzony w formie elektronicznej, dlatego też ION wprowadza elektroniczny sposób podpisywania umów o dofinansowanie, z wykorzystaniem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Koszty związane z ustanowieniem elektronicznego podpisu/odnowieniem kwalifikowanego certyfikatu są kosztami kwalifikowalnymi w projekcie, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie (Załącznik nr 1 do Regulaminu).

W szczególnie uzasadnionych sytuacjach, podyktowanych np. brakiem technicznych możliwości, umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta w wersji papierowej. IZ FEDS 2021-2027 zastrzega sobie prawo niewyrażenia zgody na podpisanie umowy o dofinansowanie projektu w formie papierowej.

Przy podpisywaniu umowy o dofinansowanie projektu nie ma możliwości łączenia formy elektronicznej dokumentów z formą papierową, tj. nie jest możliwe złożenie

załączników do umowy o dofinansowanie projektu w formie papierowej, jeżeli umowa będzie podpisywana w formie elektronicznej i na odwrót.

Dokumenty niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu

I. Załączniki wymienione we wzorze umowy o dofinansowanie projektu – w takim zakresie w jakim dotyczą Beneficjenta i projektu.

II. Pozostałe dokumenty i informacje, w tym:

1. dokumenty stanowiące podstawę prawną działalności Wnioskodawcy Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków (np. statut, akt założycielski, umowa spółki) – nie dotyczy JST.

W przypadku, gdy u Wnioskodawcy/Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków zajdzie jakakolwiek zmiana danych i informacji podanych we wniosku o dofinansowanie projektu lub dołączonych do niego załącznikach m.in.: wypis z Ewidencji Działalności Gospodarczej/wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego/Statut/Wpisy do innego rejestru (jeżeli dotyczy), Numer Identyfikacji Podatkowej, REGON należy niezwłocznie poinformować IZ FEDS 2021-2027. Jeżeli wymagane dokumenty zostały przedłożone przez Wnioskodawcę do wniosku o dofinansowanie projektu i jednocześnie zachowują swą aktualność nie ma konieczności złożenia ich ponownie wraz z załącznikami wymaganymi przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu;

2. dokumenty potwierdzające umocowanie przedstawiciela Wnioskodawcy/Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków do działania w jego imieniu i na jego rzecz, wraz z:
  - a) listą osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań (w przypadku podpisania umowy w sposób elektroniczny)
  - b) kartą wzorów podpisów (w przypadku podpisania umowy w formie papierowej).
3. dokumenty potwierdzające zabezpieczenie środków w projekcie przez Wnioskodawcę, Partnera, w wysokości niezbędnej do pokrycia wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych wraz z oświadczeniem o wysokości wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy, a także (jeśli dotyczy) dokumentów potwierdzających wartość otrzymanych środków ze

źródeł zewnętrznych. Zapisy dokumentów finansowych potwierdzających zabezpieczenie środków finansowych na realizację projektu powinny pozwalać na jednoznaczną identyfikację projektu. Rodzaj dokumentu przedstawianego przez Wnioskodawcę, Partnera potwierdzającego posiadanie środków zabezpieczających realizację projektu zależy od kategorii podmiotu:

- a) dla jednostek samorządu terytorialnego, właściwym dokumentem potwierdzającym posiadanie środków finansowych jest uchwała budżetowa na dany rok budżetowy. Jeżeli inwestycja będzie realizowana dłużej niż 1 rok (inwestycja wieloletnia) właściwym dokumentem jest Wieloletnia prognoza finansowa. Zapisy dokumentów finansowych potwierdzających zabezpieczenie środków finansowych na realizację projektu powinny pozwalać na jednoznaczną identyfikację projektu.
- b) dla państwowych i samorządowych jednostek budżetowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - dokumentem potwierdzającym posiadanie środków na realizację projektu jest plan dochodów i wydatków danej jednostki budżetowej, zwany „planem finansowym jednostki budżetowej”. W przypadku, gdy okres realizacji projektu przekracza jeden rok budżetowy – Wieloletnia prognoza finansowa (zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych).
- c) dla innych kategorii Wnioskodawców/Partnerów dokumentem potwierdzającym posiadanie środków na realizację projektu, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów, jest np. plan finansowy, uchwała właściwego organu (lub oświadczenie w przypadku organu jednoosobowego) określająca zadania, na które przeznaczone są środki. Jeżeli stosowne przepisy nie regulują tego inaczej, potwierdzenie zabezpieczenia środków finansowych na realizację projektu może się odbyć w innej formie, zgodnie ze specyfiką danego podmiotu/ wewnętrznymi procedurami i przepisami podmiotu regulującymi tę kwestię. W wypadku zamiaru zaciągnięcia kredytu na realizację projektu należy przedstawić promesę kredytową uzyskaną z banku na przedmiotową inwestycję. Środki objęte promesą powinny zostać uruchomione w terminie umożliwiającym finansowanie projektu.

4. aktualne zaświadczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Urząd Skarbowy o niezaleganiu przez Wnioskodawcę/Partnera/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków z należnościami publicznoprawnymi – nie starsze niż 3 miesiące od złożenia go do IZ FEDS 2021-2027;
5. informacja Wnioskodawcy/Partnera /Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków o numerze rachunku płatniczego dla projektu oraz nazwy banku, w którym jest on prowadzony;
6. oświadczenia Wnioskodawcy/Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, że:
  - nie został orzeczony wobec niego zakaz dostępu do środków o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności zapis art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
  - w przypadku Projektu nie nastąpiło, nie następuje i nie nastąpi nakładanie się finansowania przyznanego z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, Funduszu Spójności lub innych funduszy, programów, środków i instrumentów Unii Europejskiej ani krajowych środków publicznych (w tym: Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład), a także z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (w tym: Fundusze Norweskie, Fundusz Szwajcarski),
  - w przypadku, gdy realizacja projektu rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku, jest on realizowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego, w tym dotyczącymi przestrzegania zasad udzielania pomocy publicznej oraz stosowania właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych;

- nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie z powodu podjęcia dyskryminujących aktów prawa miejscowego sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060 jak i nie zostały wydane żadne prawomocne wyroki sądów w sprawie naruszenia przepisów antydyskryminacyjnych (jeśli dotyczy), nie pozostaje pod zarządem komisarycznym lub nie znajduje się w toku likwidacji lub nie znajduje się w toku postępowania upadłościowego lub wobec niego sąd nie oddalił wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe lub nie znajduje się w toku postępowania naprawczego,
7. na potrzeby pracy w systemie SL2021 - wnioski o dodanie osoby zarządzającej projektem, zgodnie z wzorem określonym w „Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027”. Przez osobę zarządzającą projektem rozumie się osobę, wskazaną przez Wnioskodawcę i upoważnioną w ramach obsługi SL2021 w jego imieniu do wszelkich czynności związanych z realizacją projektu, w szczególności do zarządzania uprawnieniami innych użytkowników Beneficjenta, przygotowywania i składania wniosków o płatność oraz przekazywania innych informacji związanych z realizacją projektu;
  8. zaświadczenia/oświadczenia o otrzymanej pomocy de minimis w okresie trzech lat. Nie dotyczy sytuacji, gdy od czasu oceny projektu Wnioskodawca/ Partner/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków nie uzyskał żadnej dodatkowej pomocy de minimis, a jednocześnie na etapie aplikowania zostały już dostarczone wszystkie zaświadczenia/oświadczenia o otrzymanej ww. pomocy. W tym przypadku należy złożyć jedynie oświadczenie o nieotrzymaniu dodatkowej pomocy de minimis (dotyczy projektów, w których całość lub część dofinansowania jest przekazywana w formie pomocy de minimis);
  9. umowa partnerska lub porozumienie, podpisane przez strony, zawarte zgodnie z zasadami określonymi w pkt 11 Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego niniejszego Regulaminu. Dokument należy dołączyć wyłącznie, gdy nie został dołączony do wniosku o dofinansowanie projektu (dotyczy projektów realizowanych w partnerstwie);

10. w przypadku projektów objętych pomocą publiczną - dokumenty finansowe za okres 3 ostatnich lat obrotowych w przypadku, gdy Wnioskodawca prowadzi w związku z projektem działalność gospodarczą, rozumianą jako oferowanie usług lub towarów na rynku (ww. dokumenty nie dotyczą Wnioskodawcy który załączył je do wniosku o dofinansowanie projektu, z wyjątkiem sytuacji, w której posiadane dokumenty finansowe dotyczą kolejnego roku obrotowego):

- dla podmiotów, które mają obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 o rachunkowości – bilans i rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe, potwierdzone przez kierownika jednostki;
- dla podmiotów niezobowiązanych do sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat – kopie PIT/CIT lub zestawienia roczne z działalności gospodarczej na podstawie księgi przychodów i rozchodów lub dokumentów równoważnych, sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe;
- dla podmiotów działających krócej niż 1 rok obrachunkowy – kopie ww. dokumentów za dotychczasowy okres działalności;

11. informacja o formie, w jakiej zostanie wniesione zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu wraz z odpowiednimi dokumentami (dotyczy wnioskodawców/beneficjentów zobligowanych do złożenia zabezpieczenia);

12. dokument potwierdzający posiadanie, co najmniej siedziby/oddziału/fili/zakładu lub stałego/dodatkowego miejsca wykonywania/prowadzenia działalności na obszarze województwa dolnośląskiego (jeśli dotyczy)

13. inne dokumenty na wezwanie IZ FEDS 2021-2027, w tym w szczególności wynikające z dokumentacji naborowej, których Wnioskodawca nie przedłożył na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu lub związanych z okolicznościami, jakie zostały zidentyfikowane po wybraniu projektu do dofinansowania.

Oświadczenia, o których mowa powyżej, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenia powinny zawierać klauzulę następującej treści: "Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń".

W przypadku dostarczenia kopii dokumentów należy je obligatoryjnie potwierdzić za zgodność z oryginałem przez osoby do tego upoważnione. Za potwierdzenie zgodności z oryginałem dokumentu przekazanego w formie elektronicznej, uważa się jego podpisanie podpisem kwalifikowanym lub zaufanym podpisem elektronicznym. Należy pamiętać, że każdy z przekazanych dokumentów powinien zostać opatrzony odrębnym podpisem.

Termin na złożenie dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie projektu:

1. Termin (nie krótszy niż 7 dni) na złożenie kompletnych i poprawnych załączników do umowy o dofinansowanie projektu IZ FEDS 2021-2027 wskaże w piśmie informującym Wnioskodawcę o wyborze projektu do dofinansowania. Termin ten, za zgodą IZ FEDS 2021-2027 w uzasadnionych przypadkach, może ulec wydłużeniu.
2. W przypadku niedostarczenia dokumentów, o których mowa w punkcie 1 we wskazanym terminie, ION może odstąpić od podpisania umowy o dofinansowanie.

Warunki podpisania umowy o dofinansowanie projektu:

1. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu IZ FEDS 2021-2027 zweryfikuje w ramach listy sprawdzającej spełnienia warunków do podpisania umowy o dofinansowanie projektu (w takim zakresie jaki dotyczy projektu):
  - a) wartość pomocy de minimis otrzymanej przez Wnioskodawcę/Partnera/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków w okresie trzech lat – poprzez sprawdzenie w SUDOP (Systemie Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej, dostępnym pod adresem: <https://sudop.uokik.gov.pl/home>) poziomu otrzymanej przez

Wnioskodawcę/Partnera/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków pomocy de minimis.

- b) czy Wnioskodawca/Partner (jeśli dotyczy) nie jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (z późn. zm.)
- c) czy Wnioskodawca/Partner/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.
- d) czy Wnioskodawca/Partner/Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (jeśli dotyczy) wywiązuje się z obowiązku ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska (weryfikacja w Wydziale Opłat Środowiskowych UMWD).

Niespełnienie któregokolwiek z powyższych warunków może skutkować odstąpieniem przez ION od podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

2. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta pod warunkiem potwierdzenia przez ION statusu Wnioskodawcy jako podatnika podatku od towarów i usług w *Wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT* prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na stronie: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>. W przypadku, gdy Wnioskodawca posiada osobowość prawną a nie figuruje w ww. Wykazie, zobowiązany jest przedłożyć do ION aktualne zaświadczenie właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego potwierdzające jego status jako podatnika podatku od towarów i usług (nie starsze niż 3 m-ce).
3. W sytuacji podejrzenia nadużycia finansowego wobec Wnioskodawcy /Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, umowa o dofinansowanie projektu nie może zostać zawarta, do czasu wyjaśnienia sprawy. W sytuacji stwierdzenia nadużycia finansowego wobec Wnioskodawcy/Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, np. fałszerstwa dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu, ION odstąpi od podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Pozostałe warunki:

W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, Beneficjent (Partner, Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków – jeśli dotyczy) zostanie zobowiązany do przestrzegania i stosowania Wytycznych, wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, a także monitorowania i stosowania kolejnych ich zmian – w takim zakresie w jakim Wytyczne go dotyczą. Aktualnie obowiązujące wersje Wytycznych publikowane są na portalu Funduszy Europejskich:

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/> w zakładce Zapoznaj się z prawem i dokumentami.

Uwaga: na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu oraz zawarcia umowy o dofinansowanie projektu (w przypadku wybrania projektu do dofinansowania) nie jest wymagane przedłożenie do IZ FEDS 2021-2027 decyzji budowlanych.

Na etapie rozliczania projektu⁸ Beneficjent będzie zobowiązany do przedłożenia do IZ FEDS 2021-2027 prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę/prawomocnej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji oraz/lub zgłoszenie budowy/zgłoszenie wykonywania innych robót budowlanych (z potwierdzeniem, że organ nie wyraził sprzeciwu), jeżeli zakres projektu objęty jest takim obowiązkiem prawnym.

Przedłożone decyzje budowlane muszą być ważne. Decyzja o pozwoleniu na budowę nie może być starsza niż trzy lata, chyba że prace budowlane zostały już rozpoczęte. W takim przypadku należy dołączyć kopię odpowiednich stron dziennika budowy, poświadczających, że budowa została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna oraz, że nie została ona przerwana na czas dłuższy niż 3 lata – dotyczy także zgłoszenia budowy/wykonywania innych robót budowlanych, w odniesieniu do których wymagane jest prowadzenie dziennika budowy). Powyższe dokumenty swoim zakresem muszą obejmować cały zakres projektu (jeśli dotyczy). Wskazane powyżej dokumenty nie dotyczą

---

⁸ do pierwszego wniosku o płatność rozliczającego wydatki związane z zakresem rzeczowym objętym decyzją o pozwoleniu na budowę/decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji/zgłoszeniem budowy/zgłoszeniem wykonywania innych robót budowlanych.

Wnioskodawcy/Partnera, który załączył je do wniosku o dofinansowanie projektu, lub realizuje projekt nieinfrastrukturalny.

19. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy

Wnioskodawcy nie przysługuje prawo do złożenia protestu na zasadach opisanych w ustawie wdrożeniowej. W przypadku wniosku ocenionego negatywnie do Wnioskodawcy wysyłane jest pismo informujące o zakończeniu oceny projektu. W piśmie podaje się informację o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem wyniku oceny kryteriów, które zostały ocenione negatywnie.

Negatywna ocena projektu (w tym niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku w terminie) stanowi przesłankę lub podstawę dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego do wykreślenia projektu z Porozumienia terytorialnego w sprawie określenia zasad realizacji projektów strategicznych w ramach instrumentu terytorialnego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego.

20. Komunikacja i Widoczność (obowiązki informacyjno-promocyjne)

Zgodnie art. 47 oraz art. 50 z rozporządzenia ogólnego Beneficjent musi wypełniać określone obowiązki informacyjno-promocyjne. Obowiązki te są zapisane w umowie o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy Beneficjent nie wypełni swoich obowiązków lub gdy nie podejmie działań zaradczych, IZ FEDS 2021-2027, uwzględniając zasadę proporcjonalności, anuluje do 3% dofinansowania zgodnie z umową o dofinansowanie projektu.

21. Kontrola

Wszyscy Wnioskodawcy ubiegający się o dofinansowanie w ramach naboru, są zobowiązani, na wezwanie ION, do poddania się kontroli w zakresie określonym w art. 24 ust. 2 pkt 2 lit. c) i ust. 3 ustawy wdrożeniowej.

W sytuacji wykrycia nieprawidłowości, na Wnioskodawcę może zostać nałożona korekta finansowa w zakresie określonym w art. 26 ust. 8 ustawy wdrożeniowej.

22. Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty

Nabór jest prowadzony przede wszystkim w oparciu o niżej wymienione akty prawne, dokumenty programowe, a także inne dokumenty niżej niewymienione, które dotyczą realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych:

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 202/1 z 07.06.2016 r.) [TFUE];
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności;
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231/159 z 30.6.2021 r.);
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 roku uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, s. 1, z późn. zm.) [GBER];
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119/1 z 04.05.2016);
6. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia

- publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE L 26 z 28.01.2012, s. 1, z późn. zm.);
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 327/1 z 02.12.2016);
  9. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151/70 z dnia 7 czerwca 2019);
  10. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. 2022r., poz. 1079, z późn. zm.) tzw. ustawa wdrożeniowa;
  11. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.);
  12. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 702);
  13. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 r., poz. 54);
  14. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r., poz. 682 z późn.zm.);
  15. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn.zm.);
  16. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.);
  17. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107);
  18. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2094 z późn. zm.);
  19. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.);
  20. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.);
  21. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 1570 z późn. zm.);

22. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902);
23. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 803);
24. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634 z późn.zm.);
25. Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz.1640);
26. Ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440);
27. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r., poz. 2240);
28. Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce;
29. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2023r. poz. 756 z późn. zm.);
30. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki z dnia 24 sierpnia 2023 w sprawie w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. 2023r., poz. 1818);
31. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1678);
32. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r., Nr 53 poz. 311, z późn. zm.);
33. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2607 z późn. zm);
34. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i

wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2693, z późn. zm.);

35. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022–2027 (Dz.U. z 2021r., poz. 2422);
36. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
37. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030;
38. Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 przyjęty uchwałą nr 6333/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 grudnia 2022 r. i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej w dniu 5 grudnia 2022 r. numer C(2022)9070;
39. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego, aktualny na dzień ogłoszenia naboru;
40. Uchwała Nr 67/24 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów formalnych i merytorycznych ogólnych dla Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dla działań dedykowanych ZIT/IIT z zakresu EFRR oraz FST (działanie 9.6) - nabory niekonkurencyjne;
41. Uchwała Nr 47/23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów formalnych i merytorycznych specyficznych dla działania 6.1 Rozwój lokalny - strategii ZIT oraz działania 6.2 Rozwój lokalny - strategii IIT w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dla naborów niekonkurencyjnych;
42. Wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;
43. POROZUMIENIE TERYTORIALNE w sprawie określenia zasad realizacji projektów strategicznych w ramach instrumentu terytorialnego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego nr DG-R/73/2023 z 14.12.2023 r. z późniejszymi zmianami;

44. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej na lata 2021-2029;

45. Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

23. Załączniki do Regulaminu

- 1) Kwalifikowalność projektu i wydatków finansowanych w ramach EFRR z FEDS 2021-2027, dot. naboru nr FEDS.06.01-IZ.00-083/24
- 2) Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 6.1 Rozwój lokalny - strategię ZIT, dot. naboru nr FEDS.06.01-IZ.00-083/24